

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čekovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Zemljiški davek.

NJEGOVA ODMERA PO DOLOČBAH IN SPREMENBAH Z ZAKONOM Z DNE 28. MARCA 1929.

S 1. januarjem 1929 je stopil v veljavo novi zakon o neposrednih davkih, ki ga je narodna skupščina sklenila 7. februarja lanskega leta ter ga je kralj potrdil naslednji dan. Po tem zakonu se uvaja v naši državi neposredni davek teh oblik: 1. na dohodek od zemljišč (zemljarina), 2. na dohodek od zgrad (zgradarina), 3. na dohodek od podjetij, obratov in samostalnih poklicev (pridobnina), 4. na rente (rentnina), 5. na dobiček podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov (družbeni davek), 6. na dohodek od nesamostalnega dela in poklica (uslužbenki davek).

Davčna obveznost in davčna osnova.

Kar se tiče zemljiškega davka, je nje mu zavezano vsako zemljišče na ozemlju naše države, ki se kmetijski ukorišča ali se more kmetijski ukoriščati, najsi bi se dejanski ne ukoriščalo. Davek se odmerja po katastrskem čistemu dohodku, izračunanem po površini, po vrsti obdelovanja in kakovosti zemljišča. Katastrski čisti dohodek je denarna vrednost srednjega donosa zemljišča, ki ga je mogoče doseči z običajnim gospodarjenjem, po odbitku povprečnega zneska rednih gospodarskih stroškov. Vsa zemljišča, ki se kmetijski ukoriščajo, ali se morejo ukoriščati, se delijo po vrsti obdelovanja: 1. na njive, 2. vrtove in sadovnjake, 3. vinograde, 4. travnike, 5. pašnike in planine, 6. gozde, 7. trstičja, močvare, ribnjake in jezera. Vsaka teh vrst se deli po kakovosti zemljišča največ na osem razredov.

Katastrski čisti dohodek.

Katastrski čisti dohodek in katastrska vrednost v zemljiških katastrih, kjer so taki že osnovani, se morajo predhodno spremeniti v dinarsko vrednost v razmerju: 1 K = 1 D. Denarna vrednost dohodka se mora ugotoviti po cenah kmetijskih pridelkov v času od dne 1. julija 1925 do dne 30. junija 1926. Pri finančnem ministrstvu v Beogradu je ustanovljena posebna komisija za določitev dohodkov zemljišč v državi. Ta komisija obstoji iz 16 članov: 8 jih voli narodna skupščina na predlog vlade, in sicer morajo biti po

edn iz Slovenije, Dalmacije, Hrvaške in Slavonije, Srema in Banata-Bačke-Baranje, Bosne in Hercegovine, Severne Srbije, Južne Srbije, Črnogore; 8 pa je strokovnjakov, imenovanih od ministrstev za šume-rude, poljedelstva in financ (po 2 ekonomska, gozdarska, katastrska in davčna strokovnjaka).

Ta komisija je imela lansko leto in tudi letos v Beogradu seje, na kojih je določila količnike, po katerih se na temelju starih predvojnih katastrskih čistih dohodkov z množitvijo določajo novi katastrski čisti dohodki. Določeni so bili ti-le količniki: za Bačko in Banat 34, za Baranjo 26, za Šrem 32, za Osijek 30, za podrasko pokrajino (Belo var) 29, za posavsko pokrajino 29, za Zagreb 29, za zagorsko pokrajino 26, za gornje-krajinsko 25, za liško-primorsko 24, za medjimursko 27. Dalmacija je razdeljena v tri skupine: kninska pokrajina 20, Benkovac 28, dalmatinsko Primorje 24. Slovenija (največja njena skupina) ima količnik 20, Slo.-Gradec in gorati kraji celjskega okraja 18, Prekmurje 30. Čisti katastrski donos Slovenije znaša 257.411.817 Din, od katerih odpade na prvo skupino Din 213.619.360, na drugo 15.897.708 Din, na tretjo pa 27.899.810 Din.

Določbe in spremembe po zakonu z dne 28. marca 1929.

Kot davek na dohodek od zemljišč se plačujeta: 1. osnovni davek, 2. dopolnilni davek. Kar se tiče osnovnega davka, določa člen 27 zakona o neposrednih davkih, da se njegova stopnja naknadno po zakonodajni poti določi, ko se po zgoraj navedeni komisiji ugotovi čisti katastrski dohodek zemljišč za vso državo. V to svrhu je sedanji finančni minister dr. Švrljuga predložil zakon, s katerim se določa davčna stopnja 12% čistega katastrskega donosa. Ta zakon je dr. Švrljuga predložil vrhovnemu zakonodajnemu svetu, ki ga je na svoji seji v Beogradu 27. marca 1929 sprejel, naslednji dan pa ga je kralj podpisal.

Vrhovni zakonodajni svet je na svoji seji dne 27. marca t. l. sprejel tudi nekatere spremembe, ki se tičejo dopolnilnega davka na zemljišča. Naslednji

dan je, kakor rečeno, kralj podpisal zakon, ki vsebuje poleg določitve 12%ne stopnje za osnovni davek tudi spremembe glede na določitev stopnje dopolnilnega davka.

Po zakonu o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928 so zemljišča, katerih čisti katastrski donos ne znaša več kakor 1000 Din, prosta dopolnilnega davka. Kar pa presega 1000 Din čistega kat. donosa, je podvrženo dopolnilnemu davku, ki je progresiven (postopen). Pri čistem kat. donosu preko 1000 Din do 2000 Din znaša po določilih tega zakona 2%, pri donosu preko 2000 Din do 3000 Din 3% in tako naprej, pri donosu preko 150.000 Din 17%. Vrhovni zakonodajni svet je na svoji seji dne 27. marca na predlog finančnega ministra stopnjo dopolnilnega davka znižal, ker je določil, da se od stopnje dopolnilnega davka odračuna gołova svota. Po tej spremembi, potrjeni od Nj. Vel. kralja, izgleda lestvica dopolnilnega davka zemljarine tako-le:

Na čisti katastrski dohodek preko 1000 do 2000 Din znaša dopolnilni davek 2%, preko 2000 do 4000 D 4% manj 40 Din, preko 4000 do 6000 Din 6% manj 120 Din, preko 6000 do 8000 D 8% manj 240 D, preko 8000 do 10.000 D 10% manj 400 Din, preko 10.000 do 15.000 Din 12% manj 600 Din, preko 15.000 do 25.000 D 14% manj 900 Din.

Potemtakem dopolnilni davek zemljarine ne doseže nikdar polnih 12%. Ta lestvica davčne progresije (davčnega stopnjevanja) odgovarja lestvici dohodninskega davka po novem čehoslovaškem zakonu o direktnih davkih z dne 15. junija 1927. Načelo stopnjevanja ostane nedotaknjeno, vendar pa so odstranjeni neopravičeni, krivični in občutljivi skoki na mejah posameznih stopenj.

Samoupravne doklade.

Pripomniti bi še bilo treba, da vsebuje zakon z dne 28. marca t. l. to-le določitev glede na samoupravne doklade:

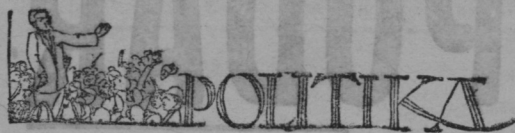
»Samoupravne doklade na neposredne davke po tem zakonu morejo samoupravna telesa naložiti brez odobrenja finančnih oblasti v teh mejah:

1. kmetijske občine do 50%,
2. mestne in trške občine do 40%,
3. okraji do 8%,
4. oblasti do 10% .

Za doklade kmetijskih občin preko 50 do 60%, mestnih in trških občin preko

40 do 50% je potrebno soglasje finančnih direkcij. Za doklade občin, trgov in mest preko teh mej, za doklade okra-

jev preko 8% in oblasti preko 10% je potrebna odobritev generalne dirkcije davkov.»

V NAŠI DRŽAVI.

Pogajanja med zastopniki naše države in Rumunije so se vršila v Beogradu: 9., 10. in 11. aprila. Naše zunanje ministrstvo razglasa, da je bil dosedanji potek pogajanj v prijateljskem duhu in daje nade, da se bode rešila v krajšem času kopica vprašanj, katera je treba razčistiti med nami in Rumunijo.

Pred začetkom sklepa trgovinske pogodbe med našo državo in Bolgarijo. Naša vlada razglasa, da se bo začela po odobritvi sklepov, ki so bili sprejeti med našimi in bolgarskimi odposlanci v Pirotu, razprava o trgovinski pogodbi med našo državo in Bolgarijo.

Agrarne banke dobimo. V Beogradu se bo osnovala v najkrajšem času Agrarna banka, koje kapital bode znašal 300 milijonov D. Država bo vložila iz dosedanjih kmetijskih kreditov 120 milijonov Din. Razredna loterija bo dala 50 mil. D, podpise ostalih delnic bo izvršila Narodna banka, Glavna zadružna zveza in sploh vsi denarni zavodi, ki uživajo kredit Narodne banke. Agrarna banka bo dajala kredit po zadru-gah z 10%

Vpokojenih je 36 generalov in med temi tudi dosedanji načelnik generalnega štaba Pešič.

★

V DRUGIH DRŽAVAH.

Kriza avstrijske vlade še vedno ni poravnana. Pogajanja med krščanskimi socijanci in socijalnimi demokrati so že glede sestave nove vlade toliko napredovala, da bo še ta teden določen novi ministrski predsednik. O Sciplu se govori, da bo odložil tudi predsedstvo stranke.

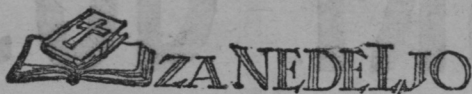
Nesoglasja v nemški vladi so odstranili na ta način, da so bili sprejeti v vlado trije ministri krščanskega centra.

Angleški parlament bo razpuščen 10. maja in nato bodo volitve. Volilna agitacija se že vrši sedaj po celi Angliji.

Poljski državni predsednik Pilsudski je sprejel ostavko Bartelove vlade. Sestava nove vlade je poverjena dosednjemu prosvetnemu ministru dr. Switalskemu, ki je že sestavil novo vlado.

Razorožitvena pogajanja so se zopet začela v Ženevi dne 15. aprila. Teh posvetovanj se udeležujejo: Angleži, Amerikanci, Francozi, Rusi in Nemci.

Vstaško gibanje v Mehiki se nadaljuje. Mehiški vstaši se zbirajo pri mestu Naco, da premagajo tamkajšnje slabotne vladne čete in da pridobijo obmejno mesto za kritje hrbta. Nekateri uporniški generali in med temi poveljnik južne armade Manzo, so baje prestopili na ameriška tla.

Damijan Devester.

Spominski dan 15. april.

15. aprila se spominjamo moža, ki mu je moral ves svet priznati, da je eden največjih dobrotnikov človeštva, patra Damijana Devester. Narodil se je 3. januarja leta 1840 v vasi Tremelo v Belgiji. Njegovi starši so bili srednje veliki kmetje in so znali svoje otroke vzgojiti v resnično krščanskem duhu. V mladem fantu se je kmalu kazala velika ljubezen do Boga, do molitve, do ubogih in do premagovanja samega sebe. 18 let star se je udeležil misijona, pri katerem je dozorel v blagem mladeniču sklep, se čisto posvetiti službi božji. Ta svoj sklep je tudi kmalu izvršil. Njegov brat je bil že v družbi najsvetejših Src Jezusa in Marije. Ko sta Jožef — tako je bilo njegovo prvotno ime — in oče obiskala brata v samostanu, je tudi Jožef prosil za sprejem in je bil v resnici sprejet. Ostal je kar v samostanu, da je prihranil domačim bridkost slovesa. V družbi je dobil redovno ime Damijan.

Frater Damijan ni imel velike predizobrazbe in je bil prvotno določen, da ostane v družbi samo brat. Njegov starejši brat pa mu je v prostem času nekako za šalo povedal nekaj latinskih besed. Damijan pa je kazal tako nardarjenost za latinski jezik in je tako napredoval, da so ga odložili predstojniki za duhovnika. Ko se je pripravil na duhovniško posvečenje, je njegova družba prevzela misijone na otokih severno od Avstralije. Tudi njegov starejši brat je bil določen za misijonarja v teh krajih. A nekaj dni pred odpotovanjem je zbolel na tifusu. Tu pa se obrne Damijan, ki še niti ni bil posvečen v duhovnika, na vrhovnega predstojnika v Pariz s prošnjo, da bi smel iti namesto obolelega brata v misijone, da plačana vožnja ne bi bila izgubljena. Na splošno začudenje je to dovoljenje tudi dobil in je odpotoval.

Po petmesečni vožnji je dospel na praznik sv. Jožefa leta 1864 na odkazano mu mesto. Ob binkoštih istega leta je bil posvečen za duhovnika in je takoj pričel svoje misijonsko delovanje z veliko vnemo in ga je vršil z velikim veseljem. Ko je videl, da ima njegov so brat v sosednji misijonski pokrajini še težavnejše delo kot on, da je pa telesno slabejši, je prosil škofa, da ga je predstavil tja. Štiri leta je deloval tam, postavil je štiri nove cerkve, eno staro je popravil, pri čemur je sam opravljal židarska in tesarska dela.

A čakalo ga je še drugo delo, od božje previdnosti mu namenjeno, delo, pri katerem ni žrtvoval samo svojih moči, temveč tudi svoje življenje. Na otoku, na katerih so delovali misijonarji najsvetejših src, je že 50 let hudo

gospodarila gobava bolezen. Naposled je vlada zapovedala, da se morajo bolniki ločiti od zdravih in je vse gobavce spravila na otok Molokai. Tam so živeli silno žalostno življenje. Gnili na svojih telesih, od vseh zapuščeni, so izgubili vsako upanje za ta svet. V tem obupu pa so se začeli udajati najgršim strastem in so tako pogubljeni svoje duše. Misijonarji so sicer tu in tam obiskovali te nesrečneže, postavili so na otoku tudi malo cerkvico, a stalnega duhovnika ni bilo pri njih, ker jih je primanjkovalo. Nekega dne se je pritoževal škof, ko je imel svoje misijonarje okoli sebe, da gobavcem ne more dati duhovnika. Tu pa se je oglasil Damijan Devester in je rekel: »Prevzvišeni! V par dneh pride, kakor smo obveščeni, nekaj novih misijonarjev. Dovolite, da prevzame eden izmed njih mojo župnijo, jaz pa hočem iti na Molokai h gobavcem.« Škof je sprejel njegovo ponudbo. Ravno je bila pripravljena ladja, ki je imela prepeljati 50 gobavcev na žalostni otok. Z njimi se je vkrcal tudi takoj pater Damijan, ne da bi se poslovil od svojih vernikov in prijateljev.

33 let je bil Damijan star, ko je prišel na otok gobavcev, poln moči in cvetočega zdravja. Tak je začel svoje požrtvovalno delo med temi živimi mrličmi. Nekateri so bili že katoličani, drugi še pogani ali drugih ver, a vsem je izkazoval pater Damijan svojo ljubezen in usmiljenost. Bil jim je dušni pastir, zdravnik in strežnik. Vsak dan se je mudil med bolniki in umirajočimi. Pogled na te nesrečneže, neznosen vzduh, ki ga razširjajo, smrad, ki je puhtel iz njihovih ran, so ga včasih primorali, da je stopil ves upehan ven v sveži zrak, a pogled proti nebu, misel na Kristusa, ki umira radi ljudi, sta ga pokrepčala, da se je zopet vrnil k ubogim bolnikom in naprej vršil svoje samaritansko delo. Zato pa so njegove besede, ki jih je govoril bolnikom, imele veliki uspeh. Na stotine jih je zapustilo svoje lahkomišljeno življenje, že takoj v prvih letih svojega delovanja jih je krstil več sto in je pretvoril nesrečni otok v kraj udanosti in celo nekega tihega veselja.

12 let je deloval Damijan Devester med nesrečnimi gobavci, a se ga bolezen ni lotila. Šele potem je začel sumiti, da nosi tudi on njene grozne kalif v sebi, dokler se leta 1885 ni očitno pokazala. Naznanil je to svojemu škofu in pristavil: »Jaz sem miren, vdan in srečen sredi svojega bolanega ljudstva. Bog ve najbolje, kaj je v moje posvečenje. Zato govorim vsak dan iz celega srca: Gospod, zgodi se naj tvoja volja!« — Delal je vneto naprej, a tudi grozna bolezen je opravljala svoje delo. Vedno bolj so propadale njegove moči, vedno huje se je kazala gniloba na njegovem telesu. Štiri leta je trpel tako. Največja njegova tolažba je bila, da njegovi prsti, kakor po čudežu niso začeli gniti in je zato lahko skoro čisto do svojega konca opravljal daritev sv. maše. 15. aprila 1889 je umrl čisto vdan in veselega obraza.

Ko se človek malo poglobi v življenje tega čudovitega moža, mora priti do

prepričanja, kako resnične so besede sv. apostola Pavla, ki uči, da je Cerkev skrivnostno telo Kristusovo, ki ga oživlja in preveva duh Kristusov. Koliko je bilo v patru Damijanu tega Kristusovega duha, tudi onega, o katerem je Kristus rekel: Večje ljubezni nima, kakor oni, ki da življenje za vse svoje brate.

Da bi tudi v nas bilo veliko tega Kristusovega duha, potem si smemo reči, da smo pravi kristjani. Črpajmo veliko krat tega duha iz onega studenca, ki nam ga je pokazal Damijan Devester. Rekel je: »Brez zakramenta sv. R. T. bi jaz ne zdržal na svojem mestu. A ker imam Gospoda vedno blizu in ga sprejemam v svojo dušo, mi je mogoče vse.«

Evharistični kongres v Jugoslaviji. Pretečene dni so zborovali v Zagrebu zastopniki skoro vseh jugoslovanskih katoliških škofij, da so se posvetovali o velikem evharističnem kongresu v Jugoslaviji. Sklenilo se je, da se naj vrši kongres leta 1930, ko se bo obhajal tudi svetovni evharistični kongres v Kartagi v severni Afriki. Kraj se še ni določil, pa bo najbrž Subotica ali Sarajevo. Za našo lavantinsko škofijo se je posvetovanja udeležil presvetli gospod pomožni škof dr. Ivan Tomažič.

Kako je obhajal kardinal Faulhaber svojo 60letnico. Kardinal Faulhaber, ki ga radi negovega dela za katoliško Cerkev spoštujejo in slavijo v vsej Nemčiji, je pred kratkim obhajal 60letnico svojega življenja. Vse slovesnosti, pri katerih so kardinalu čestitali, so se po njegovi želji vršile pa že prejšnji dan, ker je hotel, kakor se je izrazil, svoj rojstni dan posvetiti le svoji materi. Ne živi več njegova mati, a v mislih je hotel biti z njo, ki mu je šla naprej v večnost. Kako razodeva to njegovo hvaležno sinovsko srce, a kako je tudi morala ta mati vzgojiti svojega sina, da ji je ohranil tako globoko hvaležnost.

Uspeh protiverske akcije ruskih boljševikov. Kakor se tudi na Ruskem trudi, izbrisati posebno iz src mladih ljudi vsako sled vere, se jim to vendar ne posreči. Tako je ugotovljeno, da v Moskvi obiskuje službo božjo, sprejema sv. zakramente in drži post 80 do 95% vseh otrok.

Učenjak Leibnitz o sv. spovedi. Piše sledeče: »Ne da se zanikati, da je zakrament sv. pokore delo božje modrosti, a krščanstvo nima nobenega bolj koristnega sredstva ko je sv. spoved.«

Kaj je sv. Očetu Piju XI. posebno pri srcu? Sam je to povedal, ko je rekel: »Smatram za svojo življensko nalogo, delati za to, da pride kraljestvo božje kmalu k vsem narodom.« S temi besedami je sv. Oče razodel, kako so mu pri srcu misijoni. Podpirajmo ga pri tem z molitvijo, pa tudi, kolikor nam je mogoče, z denarnimi prispevki za misijone!

Oče in dva sina duhovnika. Na Jožefovo je bila v župniji Tegel na Saškem v Nemčiji nova maša zdravstvenega svetnika dr. Auguština Kleinadam. Začetkom letošnjega leta je obhajal novo mašnik svoj 75. rojstni dan. Pri novi

maši so mu stregli: oba sina župnika in vnuk duhovnik. Papež Pij XI. je po-

slal k tej izredni primiciji svoje iskrene čestitke.

NOVICE

Župnija Gornji Grad je dobil g. Maks Šlander, dolgoletni kaplan v Rajhenburgu.

Kdor želi o Binkoštih peromati na Trsat, naj se prijavi čimprej Sveti vojski v Ljubljani. Vsi romarji bodo napravili tudi brezplačen izlet na Krk.

Most pri Zgornjem Dupleku. Kmetje so že začeli voziti hrastov les od vseh strani na lice mesta. Načrti so gotovi in okrajni zastop je poskrbel tudi za denarna sredstva. Krajevni pripravljalni odbor se silno briga, da se navozi les pravočasno na kraj, kjer ga bodo obtesali.

Nova okrajna cesta pri Sv. Petru niže Maribora. Na naši novi okrajni cesti je sedaj živahno verjenje. Tvrdba Nasimbeni končuje to zgradbo in zvedeli smo, da bo cesta na vrh do Turške kapelice popolnoma gotova vsaj do dne 1. junija t. l. Že sedaj je mnogo boljše, ko nam ni treba več voziti po tistih strašnih globokih blatnih klanclh. Mi Šentpeterčani se pripravljamo na slovesno otvoritev.

V Pesnici so jo našli. V strugi Pesnice so našli truplo slaboumne Terezije Neuwirth, ki je izginila meseca januarja brez sledi. Najdeno so pokopali na pokopališču pri Sv. Marjeti ob Pesnici.

Smrt pod lokomotivo. Pod konjiški vlak se je pognal 10. aprila 25letni mizarški pomočnik Ivan Lesjak, doma iz Ptujja. Pri takozvanem Dacarjevem gozdu se je vrgel pod lokomotivo, ki ga je popolnoma razmesarila. Vzrok samoumora je neznan. Lesjak je dosedaj drugi nesrečnež, ki si je končal življenje pod ozkotirno konjiško železnico od njene otvoritve do danes.

Radičev list »Dom« je ustavila zagrebška policija. Po Radičevi smrti je izdajala list pokojnikova žena.

Smrtna nesreča. Zadnjo soboto so se vozili rekruti k vojakom. V soboto zjutraj so se peljali iz vzhodne Štajerske

s ptujskim vlakom v Maribor vojaški novinci. Med temi je bil v vlaku tudi fant od Sv. Lenarta pri Ormožu. Mesto v vagon se je spravil na streho voza in od tamkaj aufbiksals. Sprevodniki so ga svarili in mu ukazovali, da mora s strehe, a vsi opomini in grožnje so bile zaman. Tik pred ptujsko postajo gre preko tira cestni most iz Ptujja proti okoliškemu pokopališču. Ko je vlak pridrel pod obok, je treščil fant na strehi vagona z glavo ob obok in si jo popolnoma razbil. Umrl je na kolodvoru v Ptujju. Smrtno ponesrečeni je opomin na rekrute: ne napijte se do podivjanosti in nerazsodnosti!

Strahovita nesreča. Pondeljek, dne 8. aprila, je bila pri Sv. Rupertu nad Laškimi ustreljena omožena posestnica Marija Horjak, p. d. Ostanšca. Proti večeru je prišel v hišo M. Zemljak, ki je vprašal najprej po gospodarju, katerega ni bilo doma. Nato je poizvedoval, ali bi mu gospodinja pokazala možovo puško, katero bi kupil. Žena, nič hudega sluteč, gre v drugo sobo in prinese puško. Zemljak je puško ogledoval. Gospodinja se obrne od njega proč k mizi, kjer je spravljala perilo; naenkrat počí strel, žena zadeta v glavo se brez besede zgrudi na tla, bila je takoj mrtva. Matija Zemljak je doma iz Jurkloštra in je sam povedal, da je on zakrivil nesrečo radi neprevidnega ravnanja s puško.

Kmeta poklicali v zemljepisni zavod v Beograd. V Suhadolu na Gorenjskem živi majhen posestnik Janez Selan. Kot nešolan samouk je izredno nadarjen za risanje zemljepisnih kart in stavbenih načrtov. Vse je hodilo gledat Selanova risarska dela in se čudilo izredni njegovi nadarjenosti. Na pobudo okrajnega glavarja v Kamniku je bil Janez te dni poklican v beograjsko vojno ministrstvo. Začasno je nastavljen kot začetni pomožni risar na vojno zemljepisnem zavodu z mesečno plačo 1500 Din.

Pogovor z najstarejšo žensko na Francoskem. Najstarejša Francozinja je obhajala dne 11. marca 1929 svoj 106. rojstni dan. Živi v občini Flagey v

VELIK KONCERT

3. maja v
Mariboru

12. maja
v Ptujju

Dne 3. maja t. l. se vrši v Mariboru velik koncert »Maribora«, pri katerem sodeluje operna pevka gospa Lovšeto-va in operni pevec gospod Nerallč. — Mariborčane in okoličane že danes epo zarjamo na ta koncert!

ISTI VELIKI KONCERT SE PONOVI DNE 5. MAJA POPOLDNE V PTUJU.

Prepričani smo, da bodo naša društva, pevski zbori in ostale naše organizacije pripomogle, da bo tudi koncert v Ptujju, ki bo nudil velik umetniški užitek, dal pobudo k živahnejšemu delu v pevski stroki. Zato ta dan na svidenjel!

MARIBORA

srednji Franciji, ima 5 otrok, 13 vnukov in veliko pravnukov. Na dan 106. rojstva so obiskali ženico razni predstojniki uradov in novinarji. Starka Marija Lavigne je dala na razna vprašanja sledeče odgovore: Se počuti čilo in zdravo, le noge jej odrekajo. Do 96. leta je nosila vsaki dan v bližnje mesto: maslo, jajca in mleko na trg. Do 104. leta je še pasla dnevno domače koze. Samo enkrat pred 90 leti je vprašala za svet zdravnika, sicer se je ozdravila vedno z mlekom in čajem. Preživela je tri kralje, dve republiki in eno cesarstvo, a jo še vedno zanima, kake spremembe se dogajajo na svetu. Po lastnem mnenju je zdrava le radi tega, ker je uživala veliko mleka, čaja in — prečitala le malo knjig in časnikov.

Najmogočnejši mož cele Azije. Baron Mitsui je prvi vladar na Japonskem, ker v celem cesarstvu ni niti enega industrijskega podjetja, pri katerem ni bil udeležen. Japonski rudniki in ladijska podjetja so pod njegovim vplivom. Po celi Aziji ima razpredena svoja trgovska podjetja in naselbine. Celo veliko Kitajsko preskrbuje z življenjskimi potrebščinami, Ameriko zalaga z gumijem in bombažem. Hiša Mitsui se veseli svoje mogočnosti že celih 200 let in ima 75.000 uradnikov in delavcev.

Nesreča, ki jo je povzročil tornado. Dne 11. aprila je razsajal v ameriški državi Arkanzas silovit vihar, takozvan tornado. Porušil je mestece Swifton. Izpod razvalin so potegnili 15 mrličev, 50 oseb pogrešajo. Stvarna škoda je ogromna in še ni precenjena.

Eksplodija in njene posledice. V bližini glavnega mesta Japonske Tokija je eksplodiral torpedo. Eksplozija je ubila sedem kadetov, 30 pa težko ranila.

Velika tombola Glasbenega društva v Ljutomeru se vrši dne 9. maja t. l. na praznik Vnebohoda in sicer na Glavnem trgu popoldne po večernicah. Glavni dobitki: pohištvo, moško kolo, ena vreča moke, gramofon in 300 lepih, a manjših dobitkov. Čisti dohodek bo za instrumente in za glasbeno šolo. Odbor prosi vsa domača in okoliška društva, da se ozirajo na to važno tombolo, kajti godba brez podpore obstati ne more. Mestna godba sodeluje pri vseh cerkvenih in narodnih proslavah. Uljudno vabi odbor.

Zrebanje srečk efektne loterije gasilnega društva Libeliče preloženo na dan 28. julija 1929.

PRIMARIJ Dr. MIRKO ČERNIČ

Specijalist za kirurgijo v Mariboru,

Trg Svobode 6, ordinira od 8. do 9. in 13. do 15. ure

Vsi posestniki gozdov in lesni trgovci, pozor! Kupim vsako množino jamskega lesa za rudokope ter tudi vsako množino tesanega lesa. Kdo ima jamski les in tesan les, naj pošlje svoje ponudbe na naslov: Korošec Dragotin, Smartno ob Paki. 383

Rogaška Slatina najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim žolčca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Najuspešnejše in ceno zdravljenje v maju, juniju in septembru! Zahtevajte prospekt! 341

Zanimivosti.

Od neizmernega bogastva v zapor.

Dne 10. aprila 1924 je umrl najbogatiji nemški industrijalec Hugon Stinnes starejši. 54 let je bil star, ko je zapustil svoje neizmerno premoženje sinoma. Leta 1902 je začel ta bogataš svoje trgovsko podjetje skupno s svojo ženo in enim pisarjem z glavnico 50.000 mark. V začetku je prodajal premoženje v Mühlheimu ob Ruhri v Nemčiji. Leta 1905 so cenili njegove letne dohodke na 500.000 mark, leta 1910 že na 965.000 mark. Zadnje premoženjske ugotovitve beležijo 100 milijonov mark čistega.

Stinnesova družba je obsegala 72 nemških in 80 inozemskih podjetij in to iz vseh mogočih trgovinskih polj in strok.

Ogromna tvrdba je zaposljevala 600 tisoč delavcev.

Že kmalu leta 1925, komaj eno leto po Stinnesovi smrti, izbruhne med njegovima sinoma Edmundom in Hugonom hud prepir. Nesporazum med bratoma je rodil dejstvo, da so kmalu cenili družbo na 130 milijonov gotovine in na 110 milijonov dolgov. Resnično premoženje se je skrčilo na 20 milijonov.

Družba Stinnes je dobila oktobra 1. 1926 — 25 milijonov dolarjev posojila. Vse je bilo prepričano, da je s tem odstranjena vsaka nevarnost popolnega propada.

Septembra 1928 je prišlo do popolnega uničenja družbe in oblasti so celo zaprle Hugona Stinnesa mlajšega, ki tiči še sedaj v zaporu in premišljuje o bliskoviti minljivosti pred petimi leti naravnost neverjetnega premoženja.

Duh je močnejši od telesne sile.

(Narodopisna črtica.)

Aini so danes le neznamenit narod, ki života po Japonskih otokih. Pred 1000 leti so bili mogočen narod, ki se je bojeval s prodirajočimi Japonci, ki so ga z leti iztrebili, kakor Evropejci ameriške Indijance. Še danes je najti po severni Japonski nešteto ogromnih grobišč, ki prikrivajo kosti Ainov, katere so pokončevali Japonci v 1000letnih bojih kar trumoma.

Dolga bojevanja so dokaz, da vsikdar zmagata duh in razum nad sirovo telesno močjo. Kakor si je človek podjarmil z umom že iztrebljenega mamuta, jamskega medveda, bivola in slona, ravnotako so premagali in zaslužnili bolj nadarjeni narodi po duhu šibkejši.

Aini so dobrohotni ljudje in ostanejo nekaki otroci celo življenje. Razlikujejo se od Japoncev že na zunaj, ker so moški kosmati kakor medvedje. Sploh je pri njih človek brez veljave, ako nima mustač. Ženske pod nosom v mladosti razrežejo in barvajo brazgotine s črnkasto tekočino tako dolgo, dokler se ne zaie globoko v kožo in

je videti, kakor bi nosila ženska na kvilsku pod nosom zavihane mustače.

Duševna omejenost Ainov je bila Japoncem znana že od nekdaj in so jo izrabljali v svoj prid. Še pred leti je bilo pod smrtno kaznijo prepovedano, Aina naučiti pisati in čitati. Na ta način je zaostal celi narod na napol živalski kulturni stopnji.

Priproste naselbine Ainov vidimo danes med skalovjem morskih obali, ali pa kje na sredini nepreglednih pragozdov japonskih otokov: Jesso, Sachalin, na Kamčatki in na Kurilih.

Hišice so kar najbolj priprosto lesene. Evropejec bi ne mogel prebivati v teh iz šibja spletenih kolibah, ker v njih premočno smrdi po ribji trohnobi.

Bogočastje Ainov je čisto priprosto. Domačega boga predstavlja 10 tankih palic, ki so zapičene v steno pred glavnim vhodom. Koža teh palčic je olupljena in visi navzdol pri enem koncu. Nadaljni bog je druga palica, ki je zapičena v okno in obrnjena proti solncemenu vzhodu. Tretji bog je v zemljo zabiti steber, s katerega visi lubje in je obrnjen proti ognjišču.

Najbolj žalostno pri tem narodu je pijančevanje. Aini so tako udani alkoholu, da smatrajo popivanje za bogoslužje. Čim bolj se upije napol divjak, tem bolj je podoben božanstvu.

Sami predelujejo žganje iz korenin nekega drevesa, iz žita in riža.

Značilno za Aine je razmerje do črnega medveda, ki se skriva še danes po gozdovih japonskih otokov. Črni medved je manjši od rujavega, a zelo divji ter nevaren.

Ainolovec skuša predvsem medveda prepoditi iz brloga z divjim krikom. Ako se mu to ne posreči, se poda sam v votlino in oborožen le z nožem. Zver rani in ta se zažene za sovražnikom na prosto. Zunaj čaka medveda drugi lovec, ki izstrelji vanj zastrupljeno puščico. Ker rabi strup nekaj minut, predno zver usmrti, morata med tem oba lovca izbegavati napadom medveda. Meso zastrupljene živali uživajo in izrežejo le oni komadič, kamor se je zasedila puščica.

Čudno je dejstvo, ker Aini medveda, ki jim daje meso in kožuh, preganjajo in povrh pa tudi po božje častijo. Za živalskega boga si izberejo mladega medveda, katerega se polastijo na ta način, da mu usmrtijo mater. Medvedka pripeljejo v vas in ga odgojijo z mlekom. Vaška mladina se igra z njim — dokler ne postane popadljiv, nakar ga zaprejo v močno kletko in ga hranijo do jeseni prihodnjega leta, ko je čisto dorasel in se približa čas medvedjega praznika. Glavni potek medvedje slavnosti obstoji v plesih in prepevanju otožnih pesmi. Za tem razlutijo medveda s kriki. Ko se je to posrečilo, ga rani poglavar s puščico tako, da zver zbesni. V tem trenutku kletko odprejo in žival jo udere iz ujetništva. Udeleženci slavnosti se usujejo z raznim orožjem nad kosmatina, dokler ga ne usmrtijo. Ubitemu medvedu odrežejo glavo, jo nataknejo na kol ter po božje častijo. Meso razdelijo med posameznike z divjim rajanjem.

Ravnokar opisani Aini so že dolgo v

izumiranju in jih je danes vseh skupaj le še kakih 18.000.

*

Človek v ulogi živali.

Že desetletja opazujemo, kako je umel človek, se popolnoma prilagoditi živalskim navadam. V razne živali preoblečeni naravnost umetniki zabavajo gledalce po cirkusih in na gledališčnih odrih. Tukaj hočemo navesti le nekaj zgledov, kako se privadi človek z večletno vajo živalskim navadam in spretnostim:

Prijatelj Müller je srečal tovariša in mu pošepnil: »Meni se godi sijajno, ker nastopam kot opica in sem oddan do leta 1928.« — Zvečer je videl prijatelja Müllerja na delu. Nastopil je kot opica, plezal s pomočjo vseh štirih do najvišjih sedežev v gledališču, skakal in proizvajal razne opičje spretnosti. — Uloga človeka v opičji koži ni lahka, ker je težko prijemati z opičjo naglico razne predmete istočasno z rokami in nogami.

Izredna opica je bil Eduard Klišnik, rojen 1813 in umrl na Dunaju l. 1877. Stopil je nekoč pred dunajskega gledališkega agenta in se mu ponudil, da bo igral na odrih ulogo opice. Agent mu ni verjel ter ga odslovil. Pri vratih se je Klišnik naenkrat popraskal z desno nogo za levim uhom. Ta spretnost je vzbudila agentovo radovednost in opičar jo je še podžgal s tem, da se je počohal z levo nogo za desnim uhljem. Bil je nastavljen in žel v nastopih v ulogi opice deset- in desetletno slavo.

Nastop človeka pod opičjo kožo je napotil nekatere pisatelje, da so napisali povesti o džunglah, kjer životari med opičjo družino od opic ugrabljen otrok.

Takozvani »kačji ljudje« lahko ponesmajo gibe kač, žab in krokodilov. Še danes živi Francoz, ki nastopa na odru kot pajek in pleza po pozlačeni pajčevini s kolovratnostjo pajka.

Pred leti se je ubil mož, ki je lazil po stropu kakor muha. Po stropu gledišča je tekal z glavo navzdol in se oprijemal z muhjo naglico stene. Nosil je na koncu mušjih nog obušalo, ki se je nekako usesalo v strop in ga držalo. Mož je postal konečno žrtev svojega poklica. Za stavo je poskusil teči po stropu dvorane, ki je bila preoblečena z marmornatimi ploščami. Tokrat mu je spodletelo. Padel je s stropa in se ubil.

Nekaj zelo razveseljivega za gledalce je človek v ulogi mačke in živi danes na tem polju vse polno umetnikov, ki tudi skačejo ter plezajo z mačjo spretnostjo ter gibčnostjo.

Manjši cirkus je prišel v vas, ki še ni videla nikdar živega leva. Lastniku cirkusa je stari in pravi lev poginil vsled starosti. Ker je bila točka z levom najbolj privlačna, ni preostalo nič drugega, da je smuknil posestnik cirkusa v levjo kožo in igral: boj človeka z levom. Igra se mu je tako posrečila, da je prodal cirkus in si poiskal tovariša, katerega je oblekel za panterja. Po največjih mestih sta žela burno občudovanje v proizvajanjih groznega boja med levom in panterjem.

Oporoka na gramofonski plošči.

Newyorški protestantovski župnik je bil znan po svojih pridigah in priljubljen v zaupani mu občini. Te dni je komaj 59 let naenkrat umrl. Pred 14 dnevi je Morris Jeans šibal s prižnice grešnost nekaterih župljanov in rekel, da mora pravični živeti tako, kakor bi moral drugi dan umreti. Ob koncu govora se je poslovil od faranov in izjavil, da dobro ve, da jim je pridigoval tokrat zadnjič v življenju. Nastopil bo pot v večnost čez kakih 14 dni in bode govoril sam sebi ob lastnem grobu poslovnih besede. Poslušalci so bili radi teh besed potrti, a obenem radovedni, ali bo pastor res umrl v prerokovanem času in na tak način bi naj sam govoril slovo.

16 dni za tem je župnik izdahnul, začet od kapi.

Pri pogrebu se je pokazalo, da duhovnik ni le zadel napovedi glede smrti, ampak so se uresničile dobesedno tudi njegove druge prerokbe. Ko so spuščali krsto s pastorjevim truplom v grob, se je naenkrat razlegel po pokopališču pokojnikov glas. Duhovnikove besede so vrele iz gramofona, ki se je vrtil skrit med cveticami ob grobu. Bil je govor na versko občino z opominom, naj ne žalujejo farani za pastirjem, ker smrt ne pomenja konca, ampak nov, srečen začetek. Ob koncu je župnikov glas imenoval tri župljane s polnim imenom in jim zapovedal, da mora vsak darovati po 5000 dolarjev v dobrodelne namene in to radi tega, ker doslej še niso storili nič v blagor bližnjemu.

Nadaljne presenečenje je bil pastorjev testament. Morris Jeans ni zapustil pisane oporoke, ampak je bil testament zabeležen na več gramofonskih ploščah. Pokojnikovo zadnjo voljo so pregrali na gramofonu v navzočnosti zatopnikov občine. Prva plošča je vsebovala župnikov govor, nekaj duševni testament. Druga je razpoložila s premoženjem umrlega, katerega je namenil v dobrodelne namene. Vsakemu izmed bratov je zapustil po en dolar, ker sta zakrknjena skopuha, katera čaka večno pogubljenje v peklju. Četrta plošča

je razdelila pastorjevo knjižnico. Knjižnica je hranila tudi dve v človeško kožo vezani sv. pismi. Pastorjeva dva prednika sta izrazila zadnjo željo, naj jima obelijo po smrti s telesa toliko kože, kolikor je je treba za vezavo ene ga izvoda sv. pisma. Tej poslednji volji so se odzvali farani in skozi dva roda sta se podedovali v človeško kožo vezani knjigi na vsakokratnega župnika.

Morris Jeans je testamentiral, da morajo pri njem končati to čudno in strašno navado vezanja sv. pisma v človeško kožo.

Na zadnji plošči je bila pesem, katero je pokojni pastor najrajši pel v življenju.

*

SAMOTEN OTOK.

Več nego 3000 km zahodno od rta Dobrega upanja pri Kapstadtu v južni Afriki je skupina otokov, ki se imenujejo Tristan da Cunha otoki. Na otočju prebiva komaj 150 oseb, ki so popolnoma odrezane od ostalega sveta. Večkrat pretečejo cela leta, predno pristane kaka ladja na otočju, ki prinese samotarjem razne življenske potrebščine in novice iz ostalega sveta.

Ko so morali otočani čakati eno in pol leta na ladjo, so oddali na ta parnik pismo na večji časnik, ki izhaja v glavnem mestu Avstralije v Sidneyju. Pismo je dospelo na uredništvo »Sidney Morning Herald« po enajstih mesecih. Na mestu, kjer bi naj bila prilepljena znamka, je bila zabeležena opomba: »Pri nas ne poznamo mark.« Pismo je vsebovalo vročo prošnjo, naj bi vendar pristalo na otočju več ladij, ki vozijo med Avstralijo in južno Ameriko. Pismo konča z besedami, ki kričijo v svet o popolni osamelosti 150 ljudi in se glasijo: »Mi smo oddali leta 1925 nekaj pisem, ki so priromala na pravi na slov še le marca 1927.«

Največji znani požeruhi. O grškem pravljicnem junaku Herkulu pripovedujejo, da se ni nikdar najedel do sitega, dasi je snedel celega vola. Starogrki Milon iz Kretona, ki je zmagal v znanih olimpijskih igrah šestkrat, je nekoč s pestjo pobil vola in ga potem snedel z največjo slastjo. Ostidamus iz Mileta je pojedel za devet mož. Herodot iz Megare, slavni svirač na piščal in

Karl May -- II. zvezek izšel!

Kako sem v Mekko romal.

Zelo zanimivi dogodki in slike iz glavnega mesta mohamedancev

Knjiga stane 13 Din

Knjiga stane 13 Din

Naroča se pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

plesalec, je imel za kosilo 20 funtov mesa, istotoliko kruha in pol vedra vina. Cesar Maksim, ki je bil tudi nenavadno močan, je pojedel dnevno 40 funtov mesa in spil celo vedro vina. Klaudius Albinus je naenkrat lahko spravil vase 500 fig, 100 breskev, 10 melon, 20 funtov grozdja, 100 kljunačev in 40 ostrig. Litvanski knez Suidrigallus je navadno sedel šest ur pri jedi in je imel dnevno 130 skled pri obedu. Leta 1511 je bil predstavljen cesarju Maksimilijanu dolg in debel Pomerijan, ki je naenkrat pojedel sirovo ovco in teleta. Leta 1765 je bil v Dresdenu na Nemškem vojak, ki je lahko snedel 20 funtov govejega mesa, pol pečenega teleta in še razne druge jedi.

NAŠA DRUŠTVA

Krčevina pri Mariboru. Katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 21. t. m., v svojem Društvenem domu igro »Kovač hočem biti«. Začetek ob štirih popoldne. Godba Katoliške Omladine iz Maribora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Gornja Sv. Kungota. Cvetno nedeljo in velikonočni pondeljek je tukajšnje Kat. prosvetno društvo vprizorilo veličasno in večno lepo laloigro »Pasijon«, trpljenje in smrt Jezusa Kristusa. Velikonočni pondeljek je prišla ogromna množica iz sosednjih župnij. Videl si Svečinčane, iz Spodnje Sv. Kungote, iz Sv. Križa jih je prišlo 30 s preč. gospodom župnikom Fr. Hrenom ter domači, da se je dvakrat igralo. Domači ljudje so ljubeznjivo odstopili prostore sosednjim župljanom, res prava bratovska ljubezen. Veliko požrtvovalnost je pokazal do našega društva gospod Alojzij Črvič, ki je dvakrat prišel nalašč iz Ljutomera, da je prevzel vlogo Kristusa, ki jo je igral s tako natančnostjo, da je v tem nedosegljiv. Lahko je ponosna Prlekija, da iz njene srede izhaja pravcati umetnik omenjene vloge. Javno zahvalo zasluži tudi akademski slikar gospod Tone Čeh iz Ljutomera, ki je že dvakrat opremil gledališki oder s prekrasnimi kulisami,

ki jih je za to igro naslikal. Če pomislimo, da so igralci po vsej župniji raztreseni, kolika požrtvovalnost, hoditi tolikokrat k vajam po težkem delu zvečer, zaslužijo vso pohvalo, toliko bolj, ker se je vsak še posebej potrudil, storiti kar moč najlepše. Dal Bog, da bi naše ljudstvo vzljubilo prosvetno delo, da obmejna postojanka postane trden steber katoliške in narodne misli v ponos naši župniji in naši majki Jugoslaviji!

Sv. Barbara v Slov. gor. Tukajšnje Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 21. t. m., ob 3. uri popoldne v Društvenem domu dramo štiri dejanko »Sin« in burko »V ječi in pred sodnikom«. Zato pa v nedeljo vsi v Društveni dom, ako se hočete pošteno nasmejati! K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Anton v Slov. goricah. V nedeljo, dne 21. aprila se še enkrat in zadnjič ponovi znana zgodovinska igra »Miklova Zala«. Da je vsem, ki so to krasno zgodovinsko povest izza časov turških napadov na našo slovensko zemljo čitali, omogočeno videti, se je vstopnina znižala. Vse iskreno vabi Orlovski odsek.

Ljutomer. Orlovski odsek v Ljutomeru priredi v nedeljo, dne 21. aprila, ob treh popoldne tombolo v Katoliškem domu z nad 250 lepimi dobitki. Glavni dobiček: vreča moke Ogg. Cena tombolskim kartam 2 Din.

Veržej. V nedeljo, dne 28. t. m., praznuje zavod salezijancev praznik Matere dobrega sveta. Dopoldne cerkvena slovesnost. Popoldne ob pol treh priredi dijaki krasno igro »Valovi strasti in ljubezni«.

Čadram. V nedeljo, dne 21. aprila, vprizori društvo Orel nad vse šaljivo burko »Lumpacij Vagabund«. — V Orlovskem domu se je otvorila javna knjižnica, ki je bila za naše razmere že skrajno potrebna. Knjižnica se bo tekom časa izpopolnjevala in zato prosimo vse prijatelje za blagohotno pomoč bodisi v knjigah, bodisi v denarju. Knjige se bodo izposojale vsako nedeljo popoldan proti malenkostni odškodnini tudi nečlanom društva.

Novc knjige.

Novc šmarnice Sv. Terezije deteta Jezusa in presv. Ohičja ali Mala Cvetka Marijina. Spisal dr. Miroslav Brumat. Cena vezani knjigi 45 Din. Berilo je zelo zanimivo in koristno ob današnjih življenskih zablodah. Knjiga je zelo obširna; obsega nad 400 strani in je berilo

vsakega dne razdeljeno na štiri dele in sicer tako, da se eden ali dva dela lahko izpustita in dnevno premišljevanje izdatno okrajša.

»Slovensko dekle.« Ravnokar je izšla težko pričakovana knjiga, ki jo je spisal bivši dolgoletni urednik »Bogoljub«, gospod Janez Kalan. Naj bi šla ta knjižica iz dekliških rok v roke deklet kot dedščina od rodu do rodu! Naj bi jo imelo vsako dekle kot nekaj kažipot za srečno in veselo življenje! Stane broširana 12 Din, vezana 20 Din. Dobi se v obeh prodajalnah tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Marijine pesmi skladatelja Mihelčiča so izšle in se dobijo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stanejo 12 Din partitura.

»Nebo žari« v novi izdaji. Pesmi za moški zbor, po Din 6, se zopet dobijo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Mašne pesmi za moški zbor (10 Din komad), tudi Mihelčičeve, dobite v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

GOSPODARSTVO

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg dne 13. aprila so pripeljali špeharji na 52 vozeh 155 zaklanih svinj, kmetje 22 vozov sena, 8 otave in 10 slame. Svinjsko meso je bilo po 15 do 25 Din, seno po 120 do 170 Din, otava po 140 do 170 Din, slama po 80 do 85 Din. Krompir so prodajali po 2 do 2.25 Din, čebulo po 4 do 5 D, pšenica je bila po 3, rž 2.25, ječmen 2 do 2.25, oves 1.50, kuruza 2.50, ajda 2 do 2.50, proso 3, rižol 5—7 Din kg. 1 kokoš po 40 do 45, par piščancev 60 do 90 Din, raca 30 do 40 Din, puran 75 do 90 Din. Jabolka po 5—8, suhe slive po 10—12 Din, surovo maslo 40—44, jajca po 1 D, med 8 do 12 Din kg.

Mariborski goveji sejm dne 9. aprila 1929. Prignanih je bilo 21 konj, 11 bikov, 110 volov, 295 krav in 12 telet, skupno 449 glav. Prodanih je bilo 349 glav, od tega za izvoz v Avstrijo 32 glav, v Italijo pa 81 glav. Notirali so: voli I 8.50 do 9.50 Din, voli II 7.75 do 8.50 Din, biki plemenski 6 do 7 Din, klavni 7 do 8 Din, krave klavne 7.75 do 8.50 Din, plemenske 6 do 7 Din, molzne 6 do 8 Din, breje 6 do 8 Din, mlada živina 8 do 9.75 Din, teleta 10 do 12 D za kg žive teže. Nadalje stane meso v Mariboru (za kg): volovsko II 10 do 18 Din, telečje I 15 do 22.50 Din in svinjsko sveže od 15 do 26.50 Din.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem dne 12. aprila 1929 je bilo pripeljanih 265 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči od 5 do 6 tednov stari 100 do 150 Din, od 7 do 9 tednov stari od 250 do 280 Din, od 3 do 4 mesece stari komad 350 do 450 Din, od 5 do 7 mesecev stari od 480 do 550 Din, od 8 do 10 mesecev stari od 580 do 750 Din, 1 leto stari od 1000 do 1100 Din, 1 kg žive teže od 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže od 16 do 17 Din. 1 koza 225 Din. Prodanih je bilo 174 svinj in 1 koza.

Dunajski goveji sejm z dne 9. aprila 1929. Prignanih je bilo 2623 glav in sicer 1616 volov, 480 bikov, 525 krav, 2 bivola. Iz Jugoslavije 126. Cene: voli najboljši 2 do 2.10, I 1.70 do 1.90, II 1.30 do 1.50, III 1.10 do 1.25 šiling; krave I 1.15 do 1.30, II 1 do 1.10, biki najboljši 1.30 do 1.45, klavna živina 0.70 do 0.90 šiling. Cene so ostale v splošnem neizpremenjene, le samo slabša kvaliteta je bila v posameznih primerih za 5 grošev dražja.

Žrebanje loterije Prosvetne zveze v Mariboru

Glavni dobitki:

Radio srečka št. 18.847; blago za moško obleko št. 5742, blago za žensko obleko št. 15.932, vožnja v Prago in prehrana št. 15.011, 20 m linega platna št. 648.

Ostali dobitki: 19269 16298 17796 18192 1455 5363 3933 6436 6109 11299 19904 19310 12355 7202 13628 10797 4759 18206 6546 550 15722 3387 12634 8075 2516 19642 17620 12982 13729 16573 18030 4780 15266 4096 7345 10262 6183 7347 16213 7736 2842 15511 19321 15923 2078 19246 5474 9547 1080 13238 16024 7308 13021 8993 15581 13550 12397 18365 2782 7559 6257 14525 16516 3351 8324 5126 3216 15578 17656 10208 4108 2508 8019 11275 12104 10737 12271 17448 12292 7922 14246 5558 9725 1793 18240 16957 11803 1678 13145 16937 18231 8348 7329 756 10051 17054 14337 8758 7359 9235 8723 10191 10953 15141 8048 81 10503 4310 12043 7988 10942 3385 13451 9533 642 7061 19979 4216 2034 6496 2421 15235 17622 7023 19057 380 1704 16293 1403 1905 16106 15800 16698 13017 1707 18445 13502 1392 2994 18818 6423 18062 16323 8626 18221 17821 14755 4947 19567 15697 14148 17067 14079 4502 10013 8007 829 5948 8891 12924 2793 15849 19796 6947 18796 9030 1886 4743 10926 13943 4193 2120 9367

14222 10826 13227 11956 16809 19661 15369 17022 19742 6998 1246 4897 14223 3468 15077 18987 19762 3282 966 16076 17237 895 19691 12012 15601 18874 11772 4572 14267 11593 13031 3746 9115 5941 18360 15676 5276 1987 17319 7094 247 18686 18441 4209 19558 11082 19436 3303 3999 5827 2570 14451 3158 2142 10934 10641 17907 18015 5668 7516 8053 11978 16870 1629 2742 18239 3600 15719 18128 18539 16871 6248 11145 1871 1384 7355 9834 2012 13331 19842 6815 9921 1452 16231 15078 7090 13140 9737 9161 9994 4443 16882 15535 5277 6906 11531 4750 13973 15269 18371 595 1361 13015 624 5311 17654 9462 10585 404 13352 19380 8663 19797 17917 18907 4981 649 6557 12203 4442 12050 7601 6397 13879 297 5437 19812 19723 19672 10352 18183 19464 19372 16193 13072 17249 13645 16681 8039 688 18168 8920 2431 11642 7330 11303 13946 18520 11093 14377 4609 17905 13436 2414 14279 3978 7174 17918 18228 7383 10562 10578 14069 16958 19965 15020 6364 4556 962 15674 915 17765 17202 11882 10489 5601 469 17033 13167 2441 5392 12231 8792 14757 407 15987 9967 4179 17954 12663 5531 4527 11287 1762 1373 1800 9679 16216 11128 14196 3223 12417 19593 628 16017 11831 15010 17594 14565 8604 17605 19991 8553 12774 33 17441 5586 14130 14220 15443 6320 16571 13032 2671 3920 1402 6494.

Po dobitke pridite v pisarno Prosvetne zveze v Maribor, Aleksandrova cesta 6 I. Kdor ga želi po pošti, naj nam pošlje poštino v znamkah in sicer: za radio in vožnjo v Prago nič; za ostale tri glavne dobitke po Din 15.—; za naslednjih 90 po 5 dinarjev; za naslednjih 200 po Din 2.—; za ostale po Din 1.— za poštino. — Dobitki se dobijo od danes naprej do 12. maja t. l.

Gospodarska obvestila.

Enodnevní tečaj za poletna dela v vinogradu in za pokončevanje škodljivcev in bolezní vinske trte se vrši v sredo, dne 8. maja t. l. na oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12 in od 14. do 18. ure. Potrebni, ki izkažejo to s potrdilom pristojnega občinskega urada, dobijo prispevek za hrano.

Razdelitev subvencijskih merjascev mariborske oblasti. Tekom leta 1929 bo komisar oblastne samouprave mariborske oblasti porazdelil dobre mla-plemenske merjaške oplenjene bele domače pasme po nižani ceni. Prijave se sprejemajo od 1. maja pri sreskih poglavarjih in okrajnih zastopih, kjer se dobijo zavezna pisma in nadalj na navodila.

Obrtna, industrijska in kmetijska razstava v Ljutomeru. Od 11. do 18. avgusta t. l. se vrši v Ljutomeru razstava obrtnih in industrijskih izdelkov ter kmetijskih pridelkov. Udeležba razstavljalcev je, kar se tiče obrti in industrije, neomejena, na kar opozarjamo zainteresirane iz vse Slovenije, osobito iz ljutomerskega okraja, Prekmurja, sosednih okrajev ter sosednih hrvatskih pokrajin. Na programu so nadalje še: razstava vina iz ljutomerskega in gornjeradgonskega okoliša, razstava goveje živine iz ljutomerskega sreza, sadjarska, vrtnarska in čebelarstva razstava, razstava poljskih pridelkov, semenja in poljedelskih strojev, razstava konj znamenite muropoljske pasme, združena z dirko ter lovska razstava. Razne strokovne organizacije so obljubile svoje sodelovanje. Za obrtno in industrijsko razstavo sprejme prijave že sedaj razstavni odbor, za ostale panoge pa bodo izšli še posebni pozivi.

Ljutomerska dirka. Pomladanska konjska dirka se vrši dne 5. maja t. l. Pripuščeni so konji tudi iz drugih okrajev. Radi tega bo prireditelj posebno zanimiva. Konjerejci našega okraja pa naj posebno sedaj pokažejo svojo plemenito živinico, da vidi svet, da se je znamenitost ljutomerskega konja še povečala. Vse natančneje pri društvu. Društveni odbor pod predsedstvom gospoda Zemličja je po večini stari. Na novo sta vstopila gospod Ramšak kot tajnik in gospod Vaupotič iz Lokavcev.

Ljutomer. Dne 1. t. m. je priredila tukajšnja Sadjarska in vrtnarska podružnica praktično demonstracijo o škropljenju drevja z novo samodelno Holderjevo škropilnico znamke »Original. Demonstriral je bivši sreski ekonom Vekoslav Stampar. Omenjal je med drugim, da je že skrajni čas, da tudi v sadjarstvu pričnemo delati z večjo vneto in ljubeznijo do te prekorsne panoge. Danes so še bele vrane tisti, ki škrope svoje sadno drevje. Toda prišel bo čas, ko bo ravno nasprotno, namreč da bodo bele vrane tisti, ki ne bodo škropili. Prireditelj je bila mnogoštevilno obiskana in je v vsakem oziru sijajno uspela. Mnogi sadjarji so se priglasili za uporabo Holderjeve škropilnice, kar gotovo ne bo ostalo brez ugodnega vpliva na naše sadjarstvo. — Enaka demonstracija se je ponovila dne 3. t. m. s šolsko mladino VI. razreda tukajšnje osnovne šole.

Loče pri Poljčanah. Dne 7. aprila se je vršilo izvanredno zborovanje kmetijske podružnice

Loče. Obisk tega zborovanja je bil jako povoljen. Došlo je 65 družbenikov. Gospod svetnik Zidanšek nam je pojasnil namene sedanjega prav potrebne delovanja oblastnega odbora. Orisal nam je poučevanje v gospodinskih tečajih, kateri so v današnjih razmerah za naša kmetijska dekleta ogromne važnosti. Povedal nam je nadalje o zaščitnih ukrepih, katere naj bi se v tem okrožju zasnovale in izvršile za boljšanje in sušenja travnikov, da namigljaje za rabo travniških bran, razjasnil sestavo in rabo raznih umetnih gnojil, po katerih naj naši kmetje v večji meri segajo. Nadalje je obrazložil potrebo gnojnih jam in napravo pravilnih hlevov ter dal navodilo za porabo škropilnic sistema Holder za zatiranje sadnih škodljivcev. Gospod strokovni učitelj za kmetijstvo Zupanc je predaval o svinjeriji. Poudaril je veliko važnost snage in svetlobe svinjskih hlevov, podal pojasnila o krmiljenju s surovo in kuhano hrano, o štedenju in pravočasnem rednem krmiljenju, v sestavi krmil, o potrebi paše zlasti po letošnji ostri zimi. Gospod strokovnjak je tudi poudarjal veliko važnost plemenske odbire, naj bi vsled tega kmetje in kmetice gojile za plemenje le samo dobra, zdrava in vsestransko razvita praseta. Zborovanje se je zaključilo na vsestransko zadovoljnost.

Dvajsetodstotne kronske priznanice. Dozdaj so državne blagajne sprejemale priznanice, izdane o priliki žigosanja novčanic, samo do 2000 kron in samo od oseb, katerim so bile te priznanice izdane, odnosno od njihovih naslednikov. Za proračunsko leto 1929--30 pa določa finančni zakon (člen 15), da smejo državne blagajne te priznanice sprejemati od oseb, katerim so bile izdane, in njihovih naslednikov v polnem znesku, od ostalih oseb pa v vrednosti od 50% in sicer le za dolžni davek do konca leta 1926. Med tem, ko so doslej državne blagajne sprejemale te priznanice od davkoplačevalcev za vse dolžne davke, omejuje člen 15 fin. zak. za tekoče leto sprejemanje priznanic le za dolžni davek do 31. decembra leta 1926. Davkoplačevalec, ki nimajo davčnih zaostankov iz leta 1926 ali iz urejšnjih let, torej ne bo dana možnost plačati tekoče ali preostale davke s priznanicami. Pač pa omogoča navedeni člen fin. zak. plačilo denarnih kazni zaradi finančnih prestopkov s temi priznanicami, in sicer za oni del, ki po specialnih zakonskih predpisih pripada državi, v tem primeru pa v polnem znesku ne glede na koga se glasijo priznanice. Glede sprejemanja priznanic za plačilo davkov in finančnih kazni po novem finančnem zakonu bo finančni minister izdal še posebna podrobna pooblastila.

Tridostopna hranilnica in posojilnica v Laškem. Ta hranilnica praznuje peto 30letnico svojega obstoja. Ista se je razvila v jako močan denarni zavod in uživa splošno zaupanje domačega okraja in ima kljub temu, da je v neposredni bližini Celja, kjer se nahaja mnogo večjih denarnih zavodov, čez 5 in pol milijona dinarjev hranilnih vlog in čez 100.000 Din lastnega premoženja. Stanje posojil je znašalo koncem leta 1928 — 2.037.217 Din, naložen denar pa 3.510.967 Din. Hranilne vloge obrestuje: navadne, katere izplačuje brez odpovedi, po 5%, vezane pa po dogovoru brez vseh drugih stroškov. Na občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne

28. aprila, po prvem cerkvenem opravilu v društveni dvorani, pride kot slavnostni govornik gospod nadrevizor V. Pušenjak, ki bo ob enem predaval tudi o zadružništvu. Udeležite se tega zborovanja v prav obilnem številu.

*

Važne spremembe trošarinskega zakona.

Na predlog finančnega ministra in po zaslišanju predsednika vlade je kralj 11. aprila podpisal zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini.

Pivo in vino.

Po novem zakonu se dosedanja trošarina na pivo, ki je znašala 62 Din na hl in se je pobirala pri izvozu piva iz pivovaren, spreminja ter bo od 1. septembra 1929 naprej znašala 5 Din od hektoliterske stopnje ekstrakta. Trošarina na vino se po novem zakonu znatno poveča. Na vsa vina se plača 100 Din od hl, doslej se je plačalo 35 Din. Kot vino se smatra samo vino od grozdja. Vsa vina, ki vsebujejo več kot 18% alkohola, se smatrajo kot špirit ter se za nje plača trošarina kakor na alkohol po hektoliterski stopnji. Trošarina na vino se bo plačala pri puščanju vina v promet. Plačal jo bo kupec vina, prodajalec pa bo imel dolžnost prijaviti prodajo. Vino, ki ga vinogradniki potrebujejo za domačo potrebo, je oproščeno vsake trošarine. Vinogradnikom, ki istočasno točijo vino na drobno, se bo po številu članov gospodarstva, ki so stari 15 let, določila trošarine prosta količina za domačo porabo. Oni bodo dolžni prijaviti, koliko vina so pridelali.

Da se pospeši izvoz vina, uvaja novi zakon premije za izvoz. Kdor izvozi v inozemstvo 100 l vina, bodisi čistega ali pojačenega z alkoholom, dobi pravico, da se mu iz državne blagajne na račun trošarinskih dohodkov izplača 40 Din. Prošnja za premijo se bo morala predložiti v roku 60 dni po izvršenem izvozu. Pravico do te premije dobi izvoznik tedaj, ko je izvozil 50 hl vina. Dne 15. aprila se bodo popisale vse količine vina pri trgovcih, gostilničarjih, prodajalcih in onih pridelovalcih, ki točijo vino na drobno. Razlika v trošarini po tej novi tarifi se mora plačati do 15. maja.

Žganje.

Za vso državo se uvaja enotna trošarina na žganje, ki bo odslej znašala 18 Din od hektoliterske stopnje, dočim je doslej znašala pri nas 15 Din, v Srbiji pa je sploh ni bilo. Na žganje, proizvedeno iz vina, vinskih tropin ali drož, se plača trošarina 23 D. Trošarino na žganje, proizvedeno z lastnimi sirovinami in z lastnega zemljišča, plača oni, ki kupi žganje od pridelovalca. Trošarino na žganje, proizvedeno doma za domačo porabo iz kupljenih ali na drug način dobljenih sirovin, plača pridelovalec le tedaj, če žganje proda, ali iz kateregakoli vzroka odstopi drugemu. Trošarino na žganje, pridobljeno za prodajo iz kupljenih sirovin in onih

lastnega posestva, plača pridelovalec po čl. 14 tarife (20 Din od hektoliterske stopnje. Finančni minister je pooblaščen, da za to vrsto produkcije uvede plačanje trošarine po kotlih. Če se pridelovalci žganja iz lastnih pridelkov bavijo z razpečavanjem žganja, se bo z oziróm na število rodbinskih članov — nad 18 let starih — določila trošarina prosta količina žganja. Ako pridelovalec žganja naenkrat izvozi nad 500 hektoliterskih stopenj žganja, ga sme ravno toliko prodati v državi za znižano trošarino 4 Din od hektoliterske stopnje. Do 15. aprila se morajo popisati vse količine žganja pri trgovcih, pri onih pridelovalcih, ki proizvajajo žganje iz kupljenih sirovin, pri točilcih na drobno in veliko. Do 15. maja se mora plačati trošarina po novem zakonu.

Špirit, kvas in bencin.

Trošarina na špirit se poviša in sicer na 20 D od hektoliterske stopnje, če je izdelan v kmetijskih tovarnah, odnosno na 23 Din za izdelanega v industrijskih tovarnah.

Na kvas, izdelan v samostojnih tovarnah, se plača trošarina 4 Din. Od očetne kisline se plača od kg 100%ne jakosti 4 Din. Za 100 kg bencina se plača 300 Din, doslej 400 Din. More pa se dovoliti uporaba bencina brez plačanja trošarine za pogon obrtnih, industrijskih in kmetijskih motorjev, kakor tudi za pogon ribiških in potniških ladij. Podrobnejši pogoji za to bodo določeni s posebnim pravilnikom.

S tem zakonom se tudi uvajajo važne spremembe oblastnih in občinskih doklad na državno trošarino. O tem poročamo v prihodnji številki.

*

Glavna skupščina Zadružne Zveze.

V četrtek, 11. aprila, se je vršila v Ljubljani glavna skupščina Zadružne zveze, ki jo je vodil predsednik g. dr. Anton Korošec, minister za promet.

Nagovor predsednika.

V svojem nagovoru je dr. Korošec posebno povdaril odvisnost zadružništva od celokupnega narodnega gospodarstva. Tako se je zgodilo letos, da smo pridelali mnogo pšenice, ki jo bi radi prodali, a ne dobimo odjemalcev. Ravnotako je pri vinu, ki so ga naše kleti polne, a ga ne moremo spraviti v denar, ravnotako je tudi pri hmelju. Naša živinoreja je v težki krizi, izgublja stara tržišča ter išče nova.

Edino lesna trgovina cvete. Naše železnice nimajo dovolj vagonov in lokomotiv, da bi les prevažale v obsegu, kot bi bilo treba.

Če je ostalo gospodarstvo v stiskah, se seveda tudi zadružništvu ne zamore slijajno goditi. Toda kljub temu napredujemo in to celo pri produktivnih zadrukah.

Uspeh je za nas tudi to, da je spor med državnim in svobodnim zadružništvom končan. Direkcija za kmetijski kredit bo likvidirana in na njeno mesto bo stopila Agrarna banka, ki bo te dni uzakonjena. Dve fronti v zadruž-

ništvu bosta sedaj odpravljeni in vse zadružništvo bo stalo sedaj v eni vrsti. Od Agrarne banke bomo lahko imeli velike koristi. Zato pa je potrebno, da z njo sodelujemo in ji na ta način pomagamo.

Na predlog ravnatelja g. Remca je glavna skupščina odposlala kralju sledeč brzjavni pozdrav: »Slovenski zadruharji pozdravljajo visokega prijatelja zadrugarstva ter mu izražajo popolno udanost.«

Delovanje zveze.

Kar se tiče delovanja Zadružne zveze, je treba poudariti, da so revizije zadrženo njeno najvažnejše delo. V l. 1928 je bilo izvršenih 242 revizij, razen tega pa še dve generalni. Kot prispevek za revizije je dobila Zveza od države podporo v znesku 110.000 Din.

Za zadružno izobrazbo in propagando je Zveza skrbela z »Narodnim Gospodarjem«, ki ima naklado 1320 izvodov, ter z mnogimi tečaji, ki jih je priredila. Organizirala je dva knjigovodska tečaja za duhovnike, ki sta imela skupno 50 udeležencev. Razen tega je Zveza oskrbela tečaje za zadružno knjigovodstvo na orglarski šoli v Ljubljani in Celju.

Glede taksne prostosti se je posrečilo doseči prostost tudi za zadolžnice, kar so nam davčne oblasti v Sloveniji dosedaj osporavale. Novi davčni zakon je prinesel zadružništvu precej ugodnosti, le žal, da jih je bilo nekaj — n. pr. rentnina — zelo kratkodobnih. Zahtevi bančnih zavodov je država ugodila in vloge pri zadrugah ne bodo več proste rentnine.

Zvezina bilanca.

Zvezina bilanca kaže lepe uspehe v letu 1928. Naložbe so narastle za 18%. Zvišanje pa bi bilo lahko še večje, če bi se vse članice zavedale, da je njihova dolžnost nalagati le pri Zvezi. Leta 1927 so imele zvezine članice nad 80 milijonov dinarjev naloženih pri drugih zavodih. Če bi vse članice držale potrebno disciplino, bi morala imeti Zveza teh 80 milijonov dinarjev. Moč zveze je v solidarnosti njenih članic in o tem bi morale biti prepričane vse zadruge. Zveza pa vrši v korist celokupnega zadružništva tako ogromno delo z največjo požrtvovalnostjo. Zato sme upravičeno zahtevati da članice vršijo proti njej svojo dolžnost.

Naložbe v bankah znašajo 83 milijonov in kažejo, da je Zveza visoko likvidna.

Pisarna je prejela 13.884 dopisov, odposlala pa 19.527 in 14 okrožnic v 2825 izvodih. Razen tega pride še pisarna v Mariboru, kjer izkazuje vložni zapisnik 1652 številčk.

Iz blagajnikovega poročila se vidi, da je v Zadružni zvezi včlanjenih 547 zadržan, 317 v ljubljanski oblasti, 207 v mariborski, 9 v Medjimurju, 14 v Hrvaški. Deleži so se dvignili od dinarjev 1.346.589 na Din 1.427.000. Skupni promet v preteklem letu je znašal Din 723.503.729, čisti dobiček znaša 23.555 Din, rezerva pa 198.319 Din. Zadružna zveza torej zaznamuje za lansko leto znaten napredek.

Na predlog g. Franca Gabrovškega je bil izvoljen soglasno stari odbor; edino na mesto g. Antona Pirnat je bil izvoljen g. Ivan Lovrač, znani zadružni delavec iz Medije. Tudi nadzorstvo je bilo izvoljeno staro, le na mesto duhovnega svetnika Konrada Texterja je bil izvoljen duhovni svetnik Jakob Ramovš iz Velikih Lašč.

Gospod dekan Alojzij Sagaj je predlagal, da se kmetijskemu ministru pošlje brzjav naslednje vsebine: »Slovensko zadružništvo se zahvaljuje za Vašo skrb za zadružništvo in se priporoča Vaši nadaljnji naklonjenosti.« Občni zbor je to soglasno odobril.

V sklepnem govoru je predsednik g. dr. Anton Korošec pozival zadružnike, da ostanejo še nadalje zvesti zadružnim idealom, posebno sedaj, ko je prišlo zadružništvo v umerjeno trezno dobo. Zmagoslavni pohod zadružništva, ki ga je bilo opaziti svoječasno pri začetku tega gibanja na Slovenskem, pa še ni končan. Res imamo veliko število hranilnic in posojilnic, pa ustanavljajo naj se še vedno nove; zlasti je pa začetni s še intenzivnejšim delom za pridobitne zadruge. Naj ne bo vasi v Sloveniji brez močne, vsestranske zadružne organizacije!

*

Kratko navedilo gospodinjam za ravnanje z jajci za nasad in s kokljami.

1. Oskrbi si jajca za nasad šele ko imaš zanesljivo sedečo kokljo.
2. Jajca, dobljena po pošti ali po železnici, navadno trpijo mnogo škode. Ne pretresaj jih, ko jih prejmeš, marveč razmotaj jih previdno, potem pa jim daj vsaj 24 do 36 ur počitka.
3. Hrani jajca za nasad v mirnem, suhem, zračnem in ne pretoplem prostoru. Najprimernejša toplota za nje je 10 do 12 stopinj Celzija. Čez osem dni ne hrani takih jajc.
4. Preden nasadiš kokljo, oglej si jo prav natančno po životu, ali ni mogoče ušiva, po nogah pa radi apnenosti, odnosno garjevosti. Pomni, da izmed 10 kokelj, ki so ušive, odnosno, ki imajo apnene noge, zapusti vališče tekom prvih 14 dni vsaj devet kokelj.
5. Ponesnaženih jajc ne umivaj in ne podkladaj. Prepričaj pa se o tem, da lupina ni počena.
6. Nasajaj jajca le dveletnih čvrstih, zdravih in pridnih jajčaric. Najboljše plemenske kure dobiš zanesljivo iz spomladanskih nasadov; skušaj torej, da imaš piščeta vsaj do sredi meseca majnika.

Maribor. Pretekli četrtek, dne 11. aprila, je umrl na svojem posestvu »Grajski marof« veleposestnik Pij Twickel. Bil je vedno zvest katoličan in je posebno rad obiskoval bazo liko Matere Milosti, kjer je vsak dan prejemal sv. zakramente. Bil je res lep vzgled mnogim, ki so katoličani samo na papirju. Svoje otroke je tudi vzgojil v pravem katoliškem duhu. Rajni je storil posebno za siromake veliko dobrega. Držal se je pravila: »Naj ne ve levica, kar da desnica!« Štejejo ga tudi med dobrotnike naše bazilike. V naše kraje je prinesel tudi smisel za pravo napredno gospodarstvo na kmetijah. Svetila pokojniku nebeška luč! — V nedeljo, dne 14. aprila, so po-

kopali gospoda Adolfa Kos, trgovca z južnim sadjem. Bil je dober mož. Naj v miru počiva! — V nedeljo, dne 14. aprila, dopoldne, se je pripeljalo iz Nemčije skozi Maribor več sto avtomobilistov, ki potujejo po Jugoslaviji in si bodo ogledali važnejša mesta in kraje. Bili so povsod prijazno sprejeti. Velike važnosti je, da prihajajo v naše kraje tujci in da stopijo v trgovske stike z nami. Naša država je zelo bogata na raznih kmetijskih pridelkih in rudah in treba je najti odjemalce za vse to, kar nam da mati zemlja. Dobro znamenje je, da nas Nemci več ne sovražijo in da tudi naše ljudstvo spozna, da smo vsi ustvarjeni od Boga in da si moramo biti prijatelji, a ne sovražniki! — V Mariboru se je mudil te dni g. dr. Konrad Šmid, glavni ravnatelj jugoslovanske carinske uprave. Posvetoval se je z zastopniki našega mesta, kako se bo gradilo carinsko in novo poštno poslopje pri glavnem kolodvoru. Stavbeni načrt so baje tako spremenili, da bodo ločili uradna poslopja za se in stanovanske hiše za uradništvo zopet zase. Stanovanjske hiše nameravajo graditi ob Tomšičevem drevoredu ob krčevinski meji. Če bi le že kmalu začeli graditi, ker če bodo samo komisijonirali, jih bo jesen in zima zalotila pri zgradbah. — Na vse kraje se sedaj že gradi nove hiše in druga poslopja. Dvonaštrpno hišo mesarja in gostilničarja g. Vlahoviča na Aleksandrovi cesti že pridno gradijo. Izkopali so že temelje. Ravnotako lepo napreduje zgradba trgovske hiše g. Klajnšeka na Novem Glavnem trgu. In če greš proti Novi vasi in Radvanju, proti Pobrežju, Teznu ali Kamnici, povsod vidiš zidarje in tesarje. Pri mestni občini se neprestano oglašajo ljudje, ki želijo kupiti od mesta stavbene parcele za nove hiše. Stavbena podjetnost je dobro znamenje, da si mnogi hočejo sami pomagati glede stanovanj. — V Melju se pripravlja odbor za zgradbo novega mostu čez Dravo proti Pobrežju. Vedno bolj se vidi potreba, da se zgradi tak most. Industrija ravno v Melju napreduje in isto je na Pobrežju. Edini most čez Dravo iz Glavnega trga kmalu ne bo mogel več obvladati prometa. Največja težava pa je ozka cesta od državnega mostu mimo kaznilnice proti Pobrežju. Brod čez Dravo pa mnogokrat, posebno v slučaju visokega vodostaja ali male vode ne more voziti. — Električna sila se te dni napeljuje od Dervušekove opekarne dalje proti Pesnici. Za enkrat se napelje žica samo do g. Janžekoviča na Purgajevem. Med tem pa se vodijo pogajanja za napeljavo elektrike tudi v občino Ranea. Sedaj bi bila prilika, da bi se pobrigali posestniki iz Langentala, Sv. Kungote, Svečine in Sv. Jurja glede elektrike. V Kamnici se že posvetujejo o napeljavi elektrike. Malo korajže je treba, pa bo že šlo. Seveda brez žrtev se taka podjetja tudi ne morejo izpeljati. Mestna občina sama pa tudi ne more na lastne stroške vsega napraviti. — Proslava 1. maja se bo baje letos omejila samo na izlete in navadne veselice.

Sv. Peter niže Maribora. Naš novi gospod župan dobro deluje. Nasprotniki so ob njegovi izvolitvi strašno kričali proti njemu, ali on je vsem s svojo pridnostjo in skrbjo za občino zamašil usta. — Sedaj, ko imamo tudi novega gospoda župnika, ki ga je vzljubila že takoj ob prihodu cela župnija, bi bilo dobro misliti na popravo kapelice od župne cerkve na Gorco. Mnoge kapelice so žalibog propadle. Morda bi se pa dalo to zgodovinsko delo polagoma leto za letom zopet obnoviti, kar bi bilo v kras in ponos naše župnije. — Vinska trgovina je že skoro čisto zaspala. Imamo še mnogo finega vina na razpolago. Kupci, oglasite se pri Sv. Petru!

Sv. Peter pri Mariboru. Dne 12. t. m. je zlato pomladansko solnce sipalo svoje zlate žarke na krsto ljube mamice in žene Gornik Jožefa, ki smo jo pokopali omenjega dne. Potrtega soproga so prišli tolažiti njegovi stanovski tovariši iz Mariboru. Prizrčna jim hvala! Ker je rajna vzgojila naši orlovski družini pridne-

ga člana, so rajno nosili Orli, v katerih imenu se je ob grobu poslovil od rajne brat Maček.

Sv. Jurij ob Pesnici. Slovesno blagoslovljenje novih zvonov se vrši na Jurjevo nedeljo, dne 28. aprila.

Sv. Ožbalt ob Dravi. Delavski shod se bo obhajal slovesno in svečano na 3. povelikonočno nedeljo, na praznik »Varstva sv. Jožefa«, mogočnega patrona ne le tesarjem, mizarjem in kolarjem, marveč vsem delavcem sploh: tudi kmečkim z drevesom ter gosposkim s peregom. Ob deveti uri svetoletna misijonska pridiga ter več sv. maš. Ob treh popoldne poučno predavanje v društveni dvorani pri gospodu Vauharju ob Čermenici. Vneti častilci sv. Jožefa uljudno vabljeni pred oltar sv. Jožefa.

Sv. Peter pri Gornji Radgoni. Nepričakovano je zadela nas tužna vest, da je na velikonočni pondeljek za vedno zapustil ta minljivi svet obče spoštovani mož Matija Jančar, posestnik v Rodmoščih, v lepi starosti 82 let. Mož zasluži skromen spomenik tudi v »Slov. Gospodarju«, kojega zvesti prijatelj je bil do smrti. Zavedal se je v prvi vrsti dolžnosti, ki jo ima vsak naš odličen gospodar, oskrbeti namreč svoji pošteni hiši krščanske liste in najodločneje zabraniti vstopa ničvrednim listom, ki kvarijo našo mladino duševno in moralno. Blagega pokojnika so dičile tudi druge lepe lastnosti, kakor miroljubnost; z vsemi sosedi je vedno celo svoje življenje v miru živel. Imel je veliko usmiljenje do siromakov. Nobeden ni nikdar šel prazen od hiše. Tudi domače in sosednje cerkve je bil veliki dobrotnik in prijatelj. Istotako molitve. Držal se je zlatega pravila: »Moli, kakor bi moral vsak čas umreti, in delaj, kakor bi mislil večno živeti!« Svojim birmancem, ki jih je imel osem, je dajal vedno lep zgled. Le ti so ga morali na svoji zadnji poti na njegovo lastno željo spremljati poleg velike množice ljudstva, in ponesti do groba. Spremistvo dveh duhovnikov, nagrobna žalostinka pevskega zbora, zlati pa govor pri odprtem grobu njegovega najmlajšega birmanca invalida Franca Kaučiča iz Negove je ganil skoro vse pričujoče. Naj v miru počiva blagi mož!

Razkrižje pri Ljutomeru. Po dolgem pričakovanju se je izpolnila goreča želja naše mladine, navdušene za Marijo Pomočnico. Dobri mladeniči in mladenke so se minulega leta zavzeli za nakup Marijinega kipa. Kip smo že prejeli in je pravi biser, ki mladeniška srca navdušuje za nebeško lepoto. Izvršila ga je v naravni ženski velikosti slovita salezijanska obrtna šola v Barceloni na Španskem. V nedeljo, dne 21. aprila, bo kip odkrit, blagoslovljen in izpostavljen vernikom v češčenje. Po blagoslovitvi kipa bo slovesen sprejem članov v bratovščino Marije Pomočnice. K obilni udeležbi vabi vse častilce Marije Pomočnice, posebno pa vsa katoliška društva in Marijine družbenke odbor članov bratovščine Marije Pomočnice.

Noršinci pri Ljutomeru. Naša občina je tekom enega mesca imela tri smrtne slučaje. Gostilničarju Marku Vaupotiču je umrla žena v najlepši življenjski dobi po dolgi in mučni bolezni. Enaka nesreča je zadela brata Franca, ki je na sam vuzem zgubil svojo blago ženo, ter je zapustila štiri nepreskrbljene otroke. V ormoški bolnici je na velikonočni pondeljek umrl ugleden posestnik gospod Marko Cajnko v 76. letu svoje starosti. Pokopali so ga v Ljutomeru ob velikem spremstvu sorodnikov in prijateljev. V Ljutomeru je pretečeni teden bila pokopana gospa Josipina Vaupotič, rojena Eichholzer, vdova po pokojnemu Aleksandru Vaupotiču, gostilničarju. Torej v enem mescu kar tri Vaupotičeve. Naj v miru počivajo!

Polenšak pri Ptuj. Za Velikonoč se je prav lepo izpolnil že star pregovor: Če pust na peči, Velikonoč pa gotovo na trati. O kako lepo lepo je za praznike vsež oživelo, kakor narava tako tudi ljudje. Bilo je prav krasno toplo vreme in tudi pota so bila že osušena. Prav slovesno smo obhajali na Veliko soboto vsta-

jenje, le par fantkov je med procesijo hotelo slovesnost motiti s svojim običajnim pleckanjem. Razume se, da tudi brez nesreče ni bilo. Vse večere so žareli naši hribi v svetlu mogočnih kresov, kar je zunanji dokaz vere našega slovenskega naroda. Za praznike je nekaj naših fantov, namesto da bi kupili nesrečni smodnik, se zedinilo in kupili so za glavni oltar naše cerkve krasne voščene, enokilske sveče, to v nekako zadoščenje, ker je bil pred par mesci ukraden ves tukajšnji cerkveni denar. Fantom gre gotovo vsa čast! — Nameravamo dobiti orožniško postajo, oziroma misli biti premeščena od Sv. Lovrenca k nam na Polenšak. Morda bomo sedaj pred tatovi bolj varni! Za praznike so namreč ljubitelji kokoši na več mestih obiskali kurnike, jih izpraznili in izginili s kokoši vred v objemu mogočne nočne teme.

Ptuj. Krajevna skupina nižjih poštних uslužbencev v Ptuj priredi v nedeljo, dne 21. aprila, na Florjanskem trgu v Ptuj ob dveh popoldne javno veliko dobrodelno tombolo. Tombola se vrši v prid in podporo bolnim članom ter bo veliko prav lepih dobitkov in med drugimi glavnimi: pohištvo, blago, drva itd. Tablice se prodajajo po 2 Din komad in se cenjeno občinstvo prosi, da sega pridno po njih, ker je število omejeno. Pismonoše se ne ustrašijo nobenega vremena in mraza, temveč kljub zapostavljanju svojega zdravja in moči vršijo naporno službo, da bi ljudstvo zadovoljili in posebno veselje povzročili, ako prinesejo kake dobre novice od svojcev iz daljnih krajev, zato imajo upanje, da tudi občinstvo ne bo zavrnilo njihove skromne prošnje in jih podprlo. Od leta 1926, kar se je ustanovila krajevna skupina v Ptuj, je izplačala svojim članom 13.142 Din podpore.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Sporočamo, da je dopis v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja« o roparskem napadu pri Sv. Tomažu blizu Ormoža popolnoma neresničen in se je zgodil menda le napad na glavo dotičnega dopisnika, ki je poročal to neresnico.

Staranovavas na Murskem polju. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo bo priredilo dne 9. junija t. l. veliko javno tombolo pri g. Prelogu v Starinovivasi. Ker so darila prvovrstna, prosimo vsa društva v okolici, da isti dan ne priredijo svojih prireditev. Prvo darilo je 1500 Din, drugo nov bicikl, 3. nova reporeznica, 4. vreča moke, 5. klatra drv in nad 300 lepih daril.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Poročila se je nad vse zgledna in priljubljena mladenka Lizika Prejac na Bresnice, naročnica »Slovenskega Gospodarja«, z mladeničem Jakobom Bratuša. Moramo omeniti, da so veseli gostje darovali za novi društveni dom 106 Din. Bog jim plačaj! Mlademu paru želimo pa mnogo sreče!

Škofja vas pri Celju. Umrl je splošno priljubljeni mlinar Ivan Kovačec. Zapušča mlado soprogo, s katero je v lepem sporazumu živel sedem let. Rajni je bil večleten naročnik našega lista. Naj v miru počiva!

Št. Jurij ob južni žel. Na Velikonoč, v rani uri zjutraj, so odnesli nebeški krilatci pred nebeškega sodnika pridno dekle Franciško Fajdiga iz Šibenika, ki ji je neizprosna sušica končala življenje. Njen pogreb se je vršil v terek zjutraj dne 2. aprila, ob hudem tresku in nevihti, kar znači, da zdaj uživa sveti večni mir in pokoj, ker ga v svojem mladem življenju ni imela. Zato ji pa njeni spremljevalci na njenem zadnjem potu želimo: Franca, počivaj mirno in uživaj nebeški raj in na enkratno svidenje!

Sladkagora. Pondeljek, dne 8. aprila, smo spremili Amalijo Brence, kmečko dekle, na njeni zadnji poti. Po precej dolgi, a mučni bolezni jo je Bog poklical k sebi. Bila je dalje časa marljiva cerkvena pevka, v domačem kraju pa priljubljena radi svoje radodarnosti. Naj počiva v miru!

Sv. Rupert nad Laškim. Huda zima nas je stiskala cele tri mesce: pred Velikonočjo smo

se malo oddahnili, prazniki so bili topli in prijazni; veselo je bilo in niti topli se nismo. A prezgodnje je bilo naše veselje: že v torek po Velikonoči je prihrula pravcata nevihta nad nas; bliskalo se je in grmelo, kakor v najtopplejšem poletju; vsula se je debela toča, za njo pa v hudem viharju sneg. Za belo nedeljo pa smo dobili novo hudo zimo, nastali so zopet zameti, sneg je zapadel do kolen visoko. Bog se nas usmili! — Velika žalost je vladala ob praznikih v Bregovškovi hiši v Konjicah: mladi gospodar, Karl Knez, komaj 39 let star, je po kratki, a hudi bolezni, na veliki petek umrl in bil na velikonoč pokopan. Kako žalostno so peli sicer veseli velikonočni zvonovi, ko je velika množica znancev in prijateljev spremljala vrlega, krščanskega moža, tihega, delavnega, poštenega gospodarja na njegovi zadnji zemeljski poti. Dobri Karl, počivaj v miru! Globoko potrti vdovi in štirim malim otročičem pa iskreno sožalje! — Na velikonočno nedeljo je Dekliška zveza v župnijskih prostorih priredila materinski dan. Lepo, ganljivo je bilo: mešan pevski zbor je zapel nekaj mičnih velikonočnih pesmi, domači gospod župnik je kratko orisal pomen slavnosti; nato so dekleta deklamovala in predavala tako

zanimivo, tako ljubko in nežno, pa tudi tako resnobno o materi, da je marsikateri navzoči materi zaiskrila solza veselja v očeh, ko je gledala in poslušala otroke, ki so s toliko spoštljivostjo, hvaležnostjo in ljubeznijo govorili o materinski ljubezni! Navzoči mladeniči so sklenili, da v najkrajšem času postavijo na noge Mladeniško zvezo. Mladina, le pogumno in vstrajno naprej!

Sv. Lenart nad Laškim. Dne 9. t. m. so odgnali orožniki v zapor neko deklo, doma iz Lokavca, župnija Loka, ker je umorila svojega nezakonskega otroka. Služila je tukaj pri nekem kmetu in ko je postala nezakonska mati, se je hotela izogniti pred ljudmi sramoti, v katero je zabredla. Gospodarji, pazite na svoje posle da se vam ne izpridijo! Ti pa mladina, varuj se grešnih znanj, da ne zabredeš v nesrečo!

Sevnica ob Savi. V vasi Vranje, župnija Sevnica ob Savi, je umrl po dolgi mučni bolezni Franc Krajnc, zelo umen tesar, znan daleč na okoli, ker je mnogo kozolcev zgradil in zvonikov porušal. Žaluje za njim mnogo znancev, žalujejo tudi sorodniki in preostali domači.

njič in davčni izterjevatelj je pogledal skoro vsak teden pri oknu v hišo ter je rekel z vljudnim pozdravom: »Žal mi je, gospod Nazaj, da Vas moram nadlegovati, ali jaz izvršujem samo svojo dolžnost.«

Domači prijatelji so storili tudi svojo dolžnost s prošnjami, z nasveti in z dejansko pomočjo, pa drug za drugim je izostal, češ: »Za Nazaja ni več pomoči!« Tu pa je bil še prijatelj, ki je

nosil srce na pravem mestu. Ko je nekoč sedel z Nazajem pri kupici vina, je začel tako mimogrede govoriti o vrabcih. Pripovedoval je o teh ptičkih to in ono, kako silno so se pomnožili, kako prebrisani in požrešni so in še več takega. Nazaj je prikimal ter menil, da že dolgo časa ne dobiva več zadosti pšenice, najbrž so krivi temu požrešni vrabci. Prijatelj o tem ni dalje govoril, pač pa je vprašal: »Kako pa, sosed, ali ste že videli belega vrabca?«

»Ne«, je odgovoril Nazaj, »tisti, ki letajo tod okrog, so vsi sivi.«

»Verjamem, verjamem«, je nastavil sosed, »z belim vrabcem ni kar tako. Vsako leto pride na svet samo eden, in ker je tako čudovit, ga drugi vrabci ne marajo, zato si mora poiskati svojo hrano rano v jutro in se potem kar zopet vrne v gnezdo.«

»Glej no!« je rekel Nazaj, »tega moram videti in če bo mogoče, ga še tudi ujamem.«

Drugega jutra je bil kmet zelo zgodaj na nogah. Hodil je po hiši okrog, potem za hišo in na polje. Povsod je gledal, če ne bi kje videl belega vrabca. Ali ni ga hotelo biti. To je jezilo kmeta, še bolj pa to, da se njegova družina še ni bila prikazala, čeprav je stalo solnce že visoko na nebu. Živina v hlevu je mukala od glada in ni bilo nikogar, ki bi se je bil usmilit.

Tedaj je videl hlapca, ki je imel polno vrečo na hrbtu ter je hotel hitro — skozi dvoriščna vrata. Tekel je za njim in mu je odvzel vrečo z žitom, ki ni bilo namenjeno za v mlin, ampak v gostilno, kjer je imel hlapec precejšen dolg.

Čakajoč belega vrabca je stopil kmet tudi v kravji hlev, kjer je dekla pravkar pomolila skozi okence sosedi lonec z mlekom za jutrajno kavo, mleko pa ni bilo odmerjeno z gospodarjevo mero. »Lepa reč to!« si je mislil kmet in je zbudil svojo ženo, češ, dolgega spanja mora biti konec! Sam pri sebi pa si je mislil: »Če bom prej vstal, mora to storiti tudi družina in pri tem morda le še vidim belega vrabca in če bom imel srečo, ga bom tudi ujel.«

Ko pa je kmet nekaj tednov tako delal, ni več mislil na belega vrabca, ampak na svoje gospodarstvo in iz Nazaja je postal kmalu Naprej. Ko se je nekoč prikazal sosed ter vprašal: »No, oče, kako je? Ali ste že videli belega vrabca?« tedaj se je kmet nasmehnil, mu podal roko ter rekel: »Bog Vam povrni!«

PREGOVORI O VRABCU.

1. Boljše vrabec v roki, kakor golob na strehi.
2. Kdor hoče vrabce loviti, ne sme metati nanje kamenja.
3. Boljše je vrabec danes nego kokoš jutri.
4. Iz vrabca ne postane orel, najsi leti še tako visoko.
5. Kdor ne mara vrabcev, ne sme saditi črešenj.
6. Tudi vrabcu ugaja lastno perje.
7. Pameten vrabec ima svoje gnezdo blizu skednja.
8. Starega vrabca ne uloviš s plevami.

ZA NAŠO DECO

Belega vrabca mora videti.

Živel je kmet, kateremu je šlo gospodarstvo leto za letom bolj rakovo pot. Živine je izgubil glavo za glavo in polja nisó rodila polovico tega, kar bi morala. Lakti so mu že gledali skozi suk-

**CENIK MOLITVENIKOV
TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU**

Koroška cesta 5

Aleksandrova cesta

Naslov molitvenika	Vezava v platno		Vezava v usnju z zlato obr.	Vatirano zlato obr.	Koščene		Posebno fina vezava	Napis: Spomin na sv. birmo
	ruščea	zlata obr.			črne	bele		
Dinarie								
Sveta pomlad		11.—		15.—	24.—	24.—		
Življenje mojega življenja	12.—	16.—				26.—		
Pri Jezusu	9.—	15.—		42.—	30.—	30.—		
Večer življenja	18.—	20.—						
Rajski glasovi	22.—	24.—	53.—	26.—			39.— 62.—	45.—
Češčena Marija	13.—	18.—	41.—				48.—	
Angelček	13.—	18.—	26.—		19.—	19.—	26.— 45.—	
Kvišku srca	10.—	19.—	36.— 42.—	20.—			25.— 47.—	16.—
Kam greš?	11.—	21.—	34.—	27.—	24.—	24.—		
Za Jezusom	19.—	26.—						
Slava božja	13.—	14.—		15.—				
Reši svojo dušo	11.—	14.—		19.—				
Oče naš		24.—					30.—	
Ključek nebeški	15.—	20.—						
Besede življenja	22.—	30.—						
Marija Pomočnica	11.—	14.—		19.—				
Apostolski molitvenik	12.—	16.—						
Tolažba	17.—	20.—						
Sv. obhajilo	12.—	16.—						
Dušni vodnik	26.—	30.—						

Rožni venc

(nova založba)

leseni	od 4.—	Din dalje
stekleni	3.—	„ „
koščeni	3.—	15.—
alpaka v šatuljah	17.—	„ „

Botri in botrice! Najlepši spomin na sv. birmo je molitvenik in rožni venec. Shranite si ta cenik in po njem naročitel

DEČEK IN LASTOVICA.

Kako da prideš, lastovica,
na pomlad zopet v našo vas,
ko si jeseni, ljuba ptica,
neznano daleč šla od nas?

Glej, tukaj sem se izvalila,
tu dom je moj, moj rojstni kraj;
v tujino žene mene sila,
ljubezen žene me nazaj! Lj. Č.

Prava zasluga.

Neki kralj je hotel Boga prav častiti
ter mu postaviti veliko, krasno cerkev.
Poklical je stavbenike, naj mu napra-
vijo načrt in naj potem kar začnejo z
delom. Po celi državi je dal naznaniti,
da ne sme nihče niti najmanjšega zne-
ska prispevati za gradbo, ker hoče on
sam iz svojih lastnih sredstev posta-
viti velikansko cerkev.

Tako se je tudi zgodilo. Delavci so
delali in delali, dokler naposled ni sta-
la cerkev, kakršne svet dotlej še ni bil
videl. Pri vходу je dal kralj vzdati ve-
liko ploščo iz marmorja, na kateri je
bilo zapisano z zlatimi črkami, da je
dal cerkev postaviti kralj sam iz last-
nega denarja v božjo čast.

Ko je bila plošča pritrjena, so cerkev
slovesno blagoslovili. Drugega dne pa
na plošči ni bilo kraljevega imena, am
pak tam se je v zlatih črkah svetilo —
ime neke revne žene, ki je pomagala
pomivati posodo v kraljevi kuhinji. Ne
da bi kralju kaj povedali, so dali dvor-
jani izbrisati ženino ime in tja zopet
postaviti kraljevo. Drugega dne je ble-
stelo na plošči spet ženino ime. Ko se
je tretjega dne zgodilo isto, so dvorjani
javili kralju vse, kar se je bilo ripe-
tilo. Kralj si je šel ploščo ogledat, po-
tem pa si je dal poklicati ženo.

»Ali nisi vedela, da sem prepovedal
kaj prispevati za zgradbo cerkve? Za-
kaj se moji zapovedi nisi pokorila?«

»Veličanstvo!« je rekla žena boječe,
vedela sem za prepoved. Nekega dne
pa sem bila pobrala na cesti kupček se-
na, ki je bil padel s kakega voza, in
sem ga dala jesti volom, ki so vozili o-

peko za stavbo cerkve. Tako sem mor-
da nehote nekaj pripomogla k stavbi.«

Kralj je uvidel, da je Bog hotel poka-
zati, koliko bolj ceni neznaten ženin
dar, kakor vse bogastvo, ki ga je upo-
rabil on za stavbo. Bilo mu je to v bo-
drilo, da je odslej tudi z dobrimi deli
častil svojega Boga.

NADALJEVANJE UGANKE IZ PRED-
HODNE ŠTEVILKE LISTA.

(Rešitve bodo prijavljene skupno.)

11. Belo je, sir ni; zeleno je kakor tra-
va, trava ni; rep ima kakor miš, miš
ni; kaj je to?
12. V kateri sod ne moreš novega vina
viliti?
13. Če nima, je kregan; če ima, je tepen.
Kaj je to?
14. Molče govorim od daleč s teboj; ne
slišim, ne vidim, a ker se je videlo in
slišalo, razodevam.
15. Vsaka hiša ga ima, Bog pa ga nima.
Kdo je to?
16. Nisem živo, a v sebi življenje imam;
okusil krepko jedilo si moje že sam.
Kaj je to?
17. En klobuk, pa dve glavi; en rep, pa
dve roki; štiri nosnice, dve škornji-
ci; šest nog, po štirih gre. Kaj je to?
18. Kdo se joče, kadar solnce sije?

NALOGA.

1. va — mol — gob — ze — kra — pri
cu
 2. se — le — le — be — me — de — da
— naj — pa — po — sto
 3. laj — mo — de — in li
 4. lo — lo — li — be — de — je
- Sestavi gorenje zloge tako, da dobiš
iz zlogov vsake vrste znan kratek pre-
govor, n. pr.:
de — kra — že — kdor — ta — la
Kdor laže, ta krade!

SMEŠNICE.

Čudno se mu zdi.

Triletni sinček očetu: Oče, čemu ima
naš stric glavo, ko pa nima nič las?

Ve si pomagati.

Majhen otrok ni mogel izgovarjati
»r«, pa ga je bilo sram in je rad pri-

kril to napako. Nekoč mu je nekdo re-
kel: Reci: kruh!

— Žemlja — je bil hiter odgovor o-
trokov.

Dobro poučen.

Koliko si star, Ivanček?

— Pet let, na železnici pa tri.

Težek odgovor.

Kaj pa tako premišljuješ, Ančka?

— Kdo bo neki pokopal zadnjega člo-
veka?

Natančno poročilo.

Zdravnikova hčerkica očetu, ko vidi,
da prinaša neka žena svojega bolnega
otročička: Oče, idi brž v sprejemnico,
prinesli so ti otroka v popravilo!

Žal mu je.

Fantek: Ubogi konjički!

— Zakaj pa?

Fantek: Ker se ne morejo čohati po
glavi!

ZA RAZVEDRILO

Dober odgovor. Ko je obiskal Friderik
II., kralj pruski, s svojim bratom
Henrikom šlezjske kraje, dobljene po
sedemletni vojni, je prišel nekoč do
nekega samostana. Prijor, ki ju je spre-
jel, je priporočil samostan kraljevski
milosti in prosil obenem, da bi smel
sprejemati v samostan novince. Kralj je
dovolil in pripomnil, da mu prve pošlje
sam. »Pošljemo mu par mladih oslov«,
je dejal kralj v francoskem jeziku prin-
cu Henriku. — Najpristronejša hvala,
Vaše Veličanstvo«, je odvrnil prijor, ki
je razumel, pa se obnašal kolikor mo-
goče nevedno. »V dokaz naše hvaležno-
sti bomo dali novincema, ki nam ju po-
šljete, imeni: Friderik in Henrik.

Dobro ga je izplačla. Karl August,
vojvoda Weimarski, je šel na izprehod
in dež ga je prislil, da se je zatekel v
bližnjo kmetsko hišo. Kmetica, ki je
pravkar pripravljala sirovo maslo, ga
ni poznala in mu prijazno dovolila, da
vedri pri njih. Vojvoda je sedel na po-
veznjen čeber, pod katerim je čepela
mačka s svojimi mladiči. Opazil je, da

Mož v sivi suknji.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisala
B. Orczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

Le mož v sivi suknji se ni genil in sploh se
je zdelo, da mu ni prav nič za vso zadevo. Kar
se seve občutno neprijetno vplivalo na gospoda
Lefèvre.

Tako je minil teden.

Nekega mrzlega, mokrega jutra v novembru
pa je gospod Lefèvre hrupno pridrl v stanovanje
tajnega detektiva.

»Imamo jih, tiste zlikovce!« je kričal in ma-
hal z rokami ves razburjen. »To je še najlepše
pri teh lopovih! Vedno so si v laseh! Lažejo,
goljufajo, pa drug drugega izdajajo! Kolikor le
morejo!«

Mož v sivi suknji je po svoji navadi mirno
čakal, da se je zgovorni gospod Lefèvre pomiril,
pa ga je ravnodušno vprašal:

»Najbrž je bil pri vas kak človek z ovadbo?«

»Da —!« je povedal debelušasti komisar, se
besedel na stol in lovil sapo.

»Ga poznate?«

»Na videz. O, poznamo jih, te zlikovce —!
Danes jih vidite po mestnih ulicah — jutri izgi-
nejo kdove kam — svoja gnezda imajo po naj-
nedostopnejših kotih in luknjah —!

Da, poznam ga, tistega človeka! Pred letom
sem ga poslal k vojakom. Vojaški begunec je,
seve —! Popis, ki sem ga prejel od vojnega mi-
nistra, se sicer ne krije čisto popolnoma z nje-
govo osebnostjo, pa saj vemo —! Ti ljudje znajo
spremeniti svojo zunanost tako da prevarijo
celo naše najboljše ljudi —! In ta človek ima
begunca zapisanega po vsem obrazu!«

»Dobro! Kaj vam je povedal?«

»Povedal je, da nam bo spravil v roke člo-
veka, ki je vodil vlom v hišo gospoda de Ker-
belay.«

»Pod gotovimi pogoji, seve!«

»Da.«

»Predvsem da ne bo kaznovan, ker je po-
begnil od vojske —.«

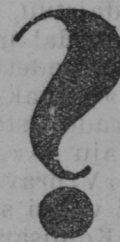
»Da.«

»In da dobi nagrado —?«

»Da.«

»Na ta pogoj seve niste pristali!« je dejal
mož v sivi suknji strogo.

Izšel je I. in
II. zvezek!

Res niste še na-
ročili

Karl Mayeve
knjige?

Ne čakajte, dokler
se še dobi. Nad
1000 knjig že raz-
prodanih, ostanek
bo kmalu! Pišite
Tiskarni sv. Cirila
v Mariboru.

je eden mrtev. Ko je kmetica odšla iz sobe, je vrgel vojvoda poginjenega mačka v maslo. — Med tem je prenehalo deževati in neznani gost je odšel. Črez nekaj tednov je prišel v isto kmečko hišo, tudi nepoznan in vprašal gospodinj, kaj je napravila s tistim maslom, kjer je našla nedavno mrtvo mačko. Kmetica je odgovorila dobrosrčno: »Prodali smo ga v weimarski dvor — tam pojedó vse!«

Mongolski knez Tamerlan je zapovedal nekemu slikarju, naj napravi njegovo sliko. Knez je imel le eno oko in ta nedostatek bi se nikakor ne smel videti na sliki, če bi hotel slikar obdržati svojo glavo. Premišljal je vse močóe, končno je naslikal svojega kru-

tega gospodarja kot bojvnika, ki meri z lokom na sovražnika in meži z enim očesom. Tamerlan je umetnika bogato nagradil.

Če pridigar opazi, da njegovi poslušalci niso dovolj pazljivi, bi moral stori podobno, kakor dr. Alymer, škof v Londonu. Ko je opazil, da večji del njegovih poslušalcev spi, je naenkrat pričel glasno moliti iz hebrejskega sv. pisma, ki ga je imel pri sebi. Takoj je vse prisluhnilo. On pa je dejal: »Kakšni ste vendar! Če vam prebiram stvari, ki jih sploh ne razumete, imate vsi napeta ušesa; če pa govorim z vami v materinem jeziku o stvareh, ki prinašajo odrešenje vašim dušam, pa spite!«

Samostojni čevljar z družino se sprejme na stanovanje v bližini Maribora. Naslov v upravi lista. 469

Sprejme se učenec s primerno predizobrazbo v trgovino z mešanim blagom v industrijskem kraju v bližini Maribora. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov v upravi lista. 477

Organist, samski in marljiv, se sprejme takoj, lahko je tudi občinski tajnik. Naslov v upravi lista. 448

Sprejme se majer z 3 ali 4 močmi proti dobri plači: Gostilna Čiček, Jarenina. 463

Išče se pridno in pobožno kmetsko dekle, katera je vajena nekoliko kuhe. Naslov v upravi lista. 446

Pridno dekle se sprejme takoj v gostilno na deželi. Nasov v upravi lista. 449

Obitelj z dvema otrokoma v starosti 3 do 6 let išče služkinjo za gospodinjstvo delo. Potrebno je vsaj malo znanja kuhe. Voda izven hiše. Plača 150 do 200 Din. Ponudbe do 30. aprila na naslov: Obitelj Nendl, Meža ob Dravi. 455

Mlinarja, poštenega, neoženjenega, starejšega, kateri bodé znal samostojno voditi mlinško obrt, se sprejme takoj. Natančno se poizve pri g. Davorin Kračun, Zreče. 466

Sprejemem hišnega hlapca: Nekrep Alojz, gostilna »Zlati konj« v Mariboru. 465

Hlapec srednjih let se sprejme: Gradiška 18, pošta Pesnica. 467

Kravar in svinjski pastir se išče, oziroma družina. Oskrba ali deputat, dobra plača. Nastop takoj. Osiander, Guštanj. 474

Kupim pekarijo ali gostilno, tudi prometno hišo. Natančni popis in ceno na poštni predal 20, Ljutomer. 441

Kupim lepo hišo ali posestvo. Ponudbe pod »Gotovina« na upravo lista. 421

Posestva, hiše, vile kupuje in prodaja: Realitetna pisarna K. Stancer, Maribor, sedaj Aleksandrova cesta 35. 420

Posestvo osmih oralov se proda v Dragučevi št. 10, p. Sv. Marjeta ob Pesnici. 460

Posestvo na prodaj 7 oralov, gozd, njive, travnik, sadonosnik in hiša z opeko krita: Gostilna Čiček, Jarenina. 464

Posestvo v bližini Maribora se proda. Naslov v upravi lista. 447

Mala oznanila

V „Malih oznanilih“ stane vsaka oeseda Din 1-20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znakah.

Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din za odgovor. UPRAVNIŠTVO.

Vabilo na 17. redni letni občni zbor Živorojske zadruge za Tolstivrh in okolico, r. z. z o. z., ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. aprila 1929 pri Spodnjem Žgajnarju v Črnečah ob 11. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru. 2. Poročilo o delovanju zadruge v minulem letu in odobrenje letnega računa. 3. Volitev novega odbora in nadzorstva. 4. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor. — Ako bi občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih članov. 461

Vabilo na občni zbor Hranilice in posojilice v Sv. Stefanu, ki se vrši dne 5. maja 1929, ob treh popoldne v posojilnični sobi. Vspored: Poročilo načelstva in nadzorstva. Računski zaključek za 1928. Volitev članov nadzorstva. Nasveti. 408

Cepljeno trsje se želi kupiti: 800 Rafola belega, 100 Terminca in 100 komadov rúdeče žlahtnine. V ponudbi naj se navede, na kakšni ameriški podlagi so trte cepljene in najnižja cena. Naslovi se naj: Ivan Bagina, Makole pri Poljčanah. 443

Čebelnjak s čebelami in več panjev radi selitve po ceni na prodaj: J. Šket, Kamnica p. Mariboru št. 15. 457

Dne 22. aprila t. l. se vrši sočnijska dražba lepega posestva v Marenbergu, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, njiv, travnikov in hmeljišč z žično napravo. Hiša in gospodarsko poslopje je kot nova zgrajba v sredini trga ter ima v podprtiličju lepo sobo kot delavnico, kleti, zgoraj pa zdravo stanovanje, pripravno za obrtnika, osobito za kleparja, ker ga trenutno ni v tem kraju. Ker se nahaja to na severni državnih in jezikovni meji, bi bilo pozdraviti, da se za to pridobitev slov. reflektantje zanimajo. 444

Radi razpuščenja drevsnice se proda vsakovrstne drevesce po nizki ceni. Drevesnica Korber, Lajtersberg pri Mariboru. 473

Semenski krompir beli, garantirano deteljino ter vsa vrtna semena priporoča: Ignac Lovrenčič, trgovec, Križevci pri Ljutomeru. 439

Cepljene trte, vkoreninjene divjake še za prodati: Alojzij Grabar, posestnik in trtnar, p. Juršinci pri Ptuju. 451

Kmetovalci, pozor! Mavec (gips) za gnojenje nudi Vam po izjemni nizki ceni 48 Din za 100 kg franko Vaša postaja Rudolf Dergan, trgovec, Laško, pošlje se vsaka tudi mala množina. 476

Realitetna pisarna »Slivar« Ljutomer rabi za lastne stranke več posestev, gostiln, pekarij in drugo. Prosim popis in ceno. 442

Gospod Lefèvre je naredil parkrat hm hm in je zazhal, rekel pa ni nič.

»Da bi podkupovali te ljudi in jih navajali k izdajstvu, — o tem ne sme biti niti govora!« je povedal mož v sivi suknji strogo in odločno. »Sicer bodeš doživeli polomijo za polomijo!«

»Ampak — gospod de Kerbelay je obljubil nagrado tistemu, ki najde prstan, — in v taken slučaju —.«

»V prav nobenem slučaju!« ga je prekinil mož v sivi suknji.

Komisar je nevoljno pogodrnjal.

»Kaj pa naj počnem s tistim človekom —?«

»Obljubite mu, da ne bo kaznovan in da naj se mirno vrne k svojemu polku, seve le, če se bodo njegove napovedi izkazale za resnične. Obdržite ga v zaporu, pa mi nemudoma poročajte, kaj ste zvedeli od njega, oziroma kaj je pripravljen povedati.«

Gospod policijski komisar je iz lastne izkušnje dobro vedel, da je zaman vsako ugovarjanje, kadar začne tajni zaupnik gospoda notranjega ministra govoriti tako ravnodušno mirno, pa obenem zapovedovalno in odločno. Pomrmral je nekaj med zobmi, ker mu pa mož v sivi suknji ni odgovoril, se je obrnil na peti in odkorakal

iz sobe ter med potom mrmral — seve neslišno za detektiva — nekaj o »nesposobnosti« in »vtikljivcih«.

2.

Mož, ki je prišel tisto jutro na policijski komisariat in se ponudil, da bo ovadil svoje tovariše, je bil pravi tip postopačev, ki so v tistih dneh strahovali alenčonsko okolico. Lase je imel kuštrave, brado razmrščeno, suknjo in hlače raztrgane in gole noge so mu tičale v raztrganih in pohojenih čevljih. V vojski ali pa morebiti pri izvrševanju svojega roparskega poklica je izgubil eno roko in zevajoča očesna jamica je dajala njegovemu licu strašen, odbijajoč izraz.

Nezaupen, mrk in redkobeseden je stal pred policijskim komisarjem in vrtel med umazanimi prsti svojo volneno čepico.

»Nič ne bom povedal,« je dejal že vtretje, »če me ne plačate.«

»Zapadli ste postavi, mož!« je dejal komisar suho. »Vojaški begunec ste, ustrelili vas bodo. Morebiti bi vam spregledali kazni, če odkritosrčno priznate in izpoveste svoje zločine.«

»In kaj bom imel od tega, če mi kazni spre-

Hmeljarsivo nese, a samo onemu, ki zna kmetjariti in hmelj prodati. Kupite zato knjigo HME LJARSTVO! Stane Din 50, vezana Din 60. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Vabilo k 30. rednemu občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Laškem, r. z. z n. z., ki se vrši v nedeljo, dne 28. aprila 1929 ob 7. uri v društveni dvorani.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1928.
5. Volitve načelstva in nadzorstva.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Sprememba pravil.
7. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti prvega občnega zbora se vrši v smislu zadružnih pravil pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ob vsakem številu navzočih članov. 468

Načelstvo.

Pivovarna Jos. Tscheligi v Mariboru išče tri krepke mladeniče kot vajence, kateri bi imeli veselje do pivovarniške stroke. 391

Kovčeki za potovanje,

torbice iz usnja, listnice, denarnice, gamaše, nahrbtniki v veliki izbiri in po najnižji ceni pri Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 193

Veletrgovina z železnino PINTER & LENARD, MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA 32-34

Traverze, cement, železo, poljedelsko orodje, kovanje za stavbe, orodje za kovače, mizarje itd., štedilniki, kuhinjska posoda, v veliki izbiri in po najnižjih cenah.

Veseljje in zadovoljnost

je v družini, ako si je kdo izmed njih nakupil lepo in močno blago. Vse to dosežete, če zahajate v staroznano trgovino 428

Josip Farkaš, Sv. Jurij ob Ščav.

kjer Vam je na razpolago velika izbira blaga za vse Vaše potrebščine, po jako ugodnih cenah, zato se Vam prav toplo priporoča! — Prodaja jamčeno istega deteljinega semena.

Postrežba solidna!

Cene ugodnel

Šamot opeka in šamot moka

se nabavlja najceneje v tovarniški zalogi

H. ANDRASCHITZ, MARIBOR,
Vodnikov trg 4.

ZAHVALA.

Podpisani se zahvaljujem tem potom podpornemu društvu

»LJUDSKA SAMOPOMOČ« V MARIBORU

za takoj mi v pripadajoči izmeri plačano podporo po smrti moje matere gospe Franciške Mesarec najiskrenejše in priporočam to prekoristno društvo vsakomur v pristop. 470
Sv. Marjeta ob Pesnicah, dne 13. aprila 1929.

Ivan Mesarec.

Apno in cement

najceneje v glavni zalogi 471

H. ANDRASCHITZ, MARIBOR,
Vodnikov trg 4.

Oglašujte

v Slov. Gospodarju

Ia gonilne jermene za mline, žage in tovarne v vsaki širini dobavlja in ima v zalogi po najnižji dnevni ceni Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 192

Pozor! Lepa, ne predrobna jajca, vsaka količina, se sprejemajo in točno plačajo po 1 D za komad samo v trgovinah N. Rannthner v Mariboru, Koroška cesta 10, blizu Glavnega trga, in firma Ivan Göttlich, Maribor, Koroška cesta 128a. 450

Prodajam trgovino z mešanim blagom, vso zalogo in inventar, na deželi pri farni cerkvi, v okolici Slov. Bistrice. Potreben kapital 15 tisoč Din. Prevzem takoj. Dopisi pod »Lepa priložnost« na upravo lista. 462

Vabilo k XXI. rednemu občnemu zboru Hranilnice in posojilnice v Petrovčah, r. z. z n. z., ki se vrši v nedeljo, dne 28. aprila, ob 9. uri dopoldne v zadružni pisarni. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1928. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostno število članov, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki je glasom pravil sklepčen ob vsakem številu navzočih zadružnikov. — Načelstvo.

Vabilo k rednemu občnemu zboru Hranilnice in posojilnice Sv. Primož nad Muto, r. z. z n. z., ki se vrši dne 28. aprila 1929 ob 8. uri v prostorih zadruge hišna šte. 16 s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1928. 3. Nadomestilna volitev načelstva. 4. Slučajnosti. Opomba: Ako bi ta občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se vrši v smislu § 35 družbenih pravil na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa brez ozira na število navzočih zadružnikov. — Načelstvo. 475

Prodajalce posnemalnikov

išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslove sprejema: »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25. 115

Učmec se sprejme v trgovini Ed. Suppanz v Pristavi. 438

gledajo —?« je povedal mož trmasto in robato. »Če pa bom moral stradati poleg!»

»Lahko se koj vrnete k svojemu polku!»

»Mar mi je zanj!»

Pljunil je po tleh, da bi prav nazorno pokazal, kako misli o tej ponudbi.

»Bolje da me koj ustrelite!» je pridjal prezirno.

Lefèvre bi si bil v svoji jezi najrajši lase puhil. Jezen je bil na postopača in na njegovo trmo in divji je bil na sitnega, suhljatega človeka v sivi suknji, ki je zapovedoval po alençonskem komisarijatu in si svojil oblast, ki je bila naravnost žaljiva za vse uradnike.

Enookega roparja so spet vtaknili v njegovo celico in gospod Lefèvre se je vdal turobnim mislim.

Kaj vse se mu je mikavno obljubovalo, če bi se mu posrečilo prijeti vlomilce! Priznanje, odlikovanje, povišanje v službi, pa čast in ugled med ljudstvom — in povrh še nagrada pet tisoč frankov! Vse to je bilo tako zapeljivo blizu, da je bilo treba roko stegniti! In stalo bi beraških par tisoč frankov iz občinske blagajne za izdajalskega ovaduha!

In vendar je bilo vse to tako nedosegljivo daleč — radi tistega nebidigatreba, ki je prepovedoval podkupovanje!

Kar zgrizel bi se od jeze!

Pozno tistega popoldne pa se je častivredni komisar Lefèvre udaril po čelu, da je počilo. Prišla mu je rešilna misel, sijajna misel! Čudno, da mu že prej ni prišla —

Kaj če bi plačal izdajalca iz lastnega žepa!? Kaj je pomenilo zanj dva tisoč frankov v primeri s slavnim imenom in s povišanjem, ki bi ga gotovo dosegel s pomočjo plačanega izdajalca!

Imel je nekaj prihrankov in dva tisoč frankov bi bil pripravljen žrtvovati na ta račun. Saj bi je dobro naložil, plodonosno naložil! In obljubljena nagrada bi mu jih še povrnila —!

Gospod Lefèvre je tisti večer spet poslal po enookega zločinca. In spet ga je križem izpraševal, mu grozil in se mu dobrikal, upajoč, da morebiti brezplačno dobi podatke, ki jih je potreboval.

»Ničesar ne bom povedal,« je odgovarjal mož trmasto, »če me ne plačate!»

»Dobro! Koliko hočete imeti?« se je komisar končno vdal.

„Smeh in jok — naših otrok“.

Berite knjigo »Iz otroških ust« I. del Din 8.50, II. del Din 13.—. Kupite jo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Friedmannova sreča je velikanska

Glavni dobitek od S. 250.000, cirka 6 $\frac{1}{4}$ milijonov Din, 20. razredne loterije je zadela pri meni kupljena srečka števil. 99.530.

Precejšno zboljšanje načrta igranja 21. razr. loterije.

Zvišanje in pomnoženje dobitkov. Zmanjšanje števila srečk na 84.000 srečk 42.000 dobitkov. Največji dobitek S. 800.000, cirka 20 milijonov dinarjev.

Žrebanje 1. razreda 16. majnika 1929.

Cene srečk $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{1}$
Din 85.— Din 170.— Din 340.—

Po prejemu naročila Vam takoj pošljemo originalne srečke z uradnim načrtom igre. Plačljivo po prejemu srečk.

LUDWIG FRIEDMANN, WIEN I., Salzgras Nr. 12/27.

Zahvala.

Za vse izraze sožalja, sočutja, za poklonjene vence in cvetje ter za nad vse častno spremstvo na zadnji poti našega nepozabnega soproga, očeta, tasta, starega očeta, gospoda

KARLA MIKEL,

ravnatelja v pok. višje državne realke v Kromeržu

se tem potom prav iskreno zahvaljujemo. Posebno se še zahvaljujemo preč. domači duhovščini in iz Svetinj, pred vsem domačemu vč. gospodu župniku A. Polaku za ganljiv govor ob odprtem grobu, šolskemu upravitelju K. Pinteriču, ki nam je stal v težkih dneh ob strani z nasveti in dejanji, gospodu organistu Bohancu in njegovemu pevskeemu zboru, domačemu in sosednemu učiteljstvu, gasilnemu društvu, dobrim sosedom Miklavževčanom, kakor tudi vsem, vsem, ki so prihiteji od blizu in daleč na zadnjo pot dragega pokojnika.

Sv. Miklavž pri Ormožu, Ljutomer.
dne 5. marca 1929.

Žalujoči rodbini Mikel, Karbaš.

beli dirjurjeve, podlasice in druge zimске kože od divjadine kupuje brez celo leto po najvišjih cenah I. RATEJ, trgovca, Slov. Bistrica, 402

Lisičje, kuning, bele od navadne do najtinejše, denže ponjave za konje in vozove, v vsaki velikosti nudi Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13.

Konjske opreme

Oglašujte v „Slov. Gospodarju“!

Za rejo slabotne in shušane živine ter okrepitve breje in posebno mlade živine je potrebno in edino uspešno **TEŽAKOVO OLJE ZA ŽIVINO**, ki se dobi pri: **M. Težak-u, Zagreb, Gunduličeva ulica 13.**

Vzamen v najem gostilno na deželi. Ponudbe na upravo lista pod »Blizu postajek«.

Velik promet - majhen dobiček!

O tem Vas prepričajo moje cene, ker lahko dobite že za 320 Din fine štofaste moške obleke in že za 135 Din lepe štofaste obleke za dečke. Pravtam se dobé tudi najrazličnejši štofi za moške in ženske obleke po izredno nizkih cenah. Na izbiro je tudi več sto drugih predmetov! Vse po najnižjih cenah!

Za obilen nakup se priporoča trdka

IVAN MASTNAK, CELJE

Kralja Petra cesta št. 15

392

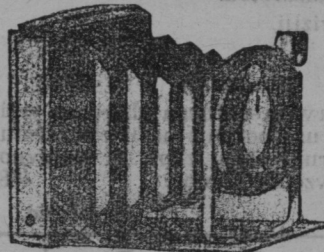

FOTO-SPORT

je eden najlepših športov, ampak samo takrat, ako imate dober aparat. Pišite takoj dopisnico na veletrgovino **STERMECKI** in zahtevajte ilustrovani cenik zastoj, v katerem najdete

aparate najboljše kvalitete iz svetovno znanih tovarn po sledečih cenah: Ramar za poduk 4 $\frac{1}{2}$ x 5 cm 45 Din, finejši 6 $\frac{1}{2}$ x 9 cm 89 Din, Zepna klep-kamara za filmati 6 $\frac{1}{2}$ x 9 cm 171 Din, 9 x 12 cm 390 Din, Polynar optika 770 Din, Agfa 990 Din. V ceniku se nahajajo tudi vse foto potrebščine in kemikalije. Poučna knjižica zastoj.

Veletrgovina **R. STERMECKI, CELJE, št. 24, Slov.** Kaj ne ugaja se zamenja ali vrne denar. Ilustrovani cenik z več tisoč slikami zastoj.

Vabilo

na

453

redni občni zbor

Posojilnice v Slov. Bistrici r. z. z. n. z., ki je vrši v nedeljo, dne 28. aprila t. l., ob 10. uri v posojilničnih prostorih v Slov. Bistrici.

Dnevni red:

1. Overovljenje zapisnika zadnjega občnega zбора.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka in bilance za l. 1928.
4. Slučajnosti.

Če bi občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor na istem kraju pri vsakem številu navzočih članov.

Načelstvo.

Ako hočete biti z setvijo zadovoljni, potem kupujte le v trgovini **ANTON FAZARINC, CELJE.** — V zalogi samo zanesljivo in prvovrstno blago.

semena

367

»Pet tisoč frankov.«
»Tisoč vam jih dam. Pa vedite,« je pridjal Lefèvre z neuklonljivo strogostjo, »pridrži vas bom v celici kot talca za resničnost vaših izpovedeb. Ako ste se zlagali, vas dam kratkomalo ustreliti!«

»Dajte mi tri tisoč, pa vam povem!«

»Dva tisoč. To je moja zadnja ponudba.«

Za par trenutkov se je mož obotavljal in skušal s svojim enim očesom prodreti v globine komisarjeve neuklonljivosti. Naposled pa je kratko dejal:

»Dobro. Vzel jih bom. Kar sedajle mi jih izplačajte, pa bom povedal.«

Brez vsakršnega nadaljnega nepotrebne besedičenja je odšel komisar Lefèvre dvajset bankovcev po sto frankov in jih položil v umazano dlan enookrega postopača. Tako se mu je delo, da je najbolje. Saj bo moža spet vtaknil v celico, uiti mu ne more. Če je lagal, mu bo denar vzel in še ustreliti ga da povrh.

»Zdaj pa mi povejte,« je pridjal, ko je denar izgubil v postopačevem žepu, »kdo je vaš vodja in kje ga dobim v pest.«

»Našemu vodji je ime „Španjolec“. Tako ga vsai imenujemo. kadar smo med seboi. Sicer pa

mu je ime Carrera in iz Madrida je prišel med nas. Redkokedaj ga vidimo. Pa on je zasnoval in vodil vlom v de Kerbelayevo hišo.«

»Kak človek pa je?«

»Kratke, krepke postave je, temne polti in ozkega, podolgastega obraza. Ostre, črne oči ima, nič trepalnic in pa čisto malo obrvi. Dolgi, ko oglje črni lasje mu visijo v šopu, veliko brado nosi, pa dolge brke. Njegovi francoščini se čuje španska izreka.«

»Jako dobro. Pa še to povejte, kje ga najdemo!«

»Na Chéronovi farmi, na cesti v Chartres. Saj veste za tisto hišo?«

»Vem zanjo. Chérona pa ne poznam. No — in?«

»Španjolec se bo pri Chéronu sestal z nekim nemškim židom. Mislim, da gre radi tistega prstana. Chérona ni doma.«

»Razumem. In kedaj se bojeta sestala?«

»Nocoj. V Chartresu je sejm in Chéron bo dva dni z doma. Včeraj so se domenili. Španjolec bo prenočeval s svojimi ljudmi v Chéronovi hiši, jutri pa bodo odpotovali v Pariz. Eni odidejo na Špansko.«

NA POLJANI — najboljša Meskova povest je zopet na razpolgo. Vsakdo naj jo še lo zimo prebere! Slane Din 25, vezana Din 38. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarno varnem zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno. 4

Jaz imam veliko izbiro.

Jaz našam od modnega blaga najnovjše in najlepše.

Jaz kupujem samo dobro blago na veliko, zato je poceni.

Jaz kupujem naravnost od tevarne.

Jaz imam stalne cene.

Jaz rabim denar.

Jaz prodajam poceni!

Franc Kolerič, trgovina, Apače.

Zanesljivo kaljiva

semena,

najboljše izdelano
poljsko orodje,

železnino za stavbe
in pohištvo, vse vrste
špecijskega
blaga kupite pri

Jos. Jagodič-u
Celje, Glavni trg

445 Kupujem kuhano
maslo in fižol.

Dobro, zdravo in po ceni
domačo pijačo si sami na-
pravite z esenco

Mostin.

Istotako dober rum z
rumovim cvetom
oboje dobite le v **Droge-
riji Wolfram, Maribor**
Slovenska ulica. 394

Specialitete

za cerkvene prte,
platno, čipke do 60 cm široke

Na drobno!

Na debelo!

I. PUTAN, Celje

Rmetje iz mariborske okolice, pozor!

Radi zgradbe moje nove dvonadstropne stanovanjske hiše na voglu Aleksandrove in Meljske ceste v Mariboru je dovoz na moje dvorišče k hlevom za konje in drugo živino iz Mlinske ulice skozi »Zagata« k hlevom in na dvorišče, istotako pa je dohod in dovoz tudi iz Meljske ceste zraven barake trgovca g. Jurše. Prodajam tudi staro strešno opeko, okna in drugo gradivo od stare hiše po nizkih cenah. — Priporoča se

LJUDEVIT VLAHOVIČ

mešar in gostilničar v Mariboru,
Aleksandrova cesta.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

R. Z. Z. Z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

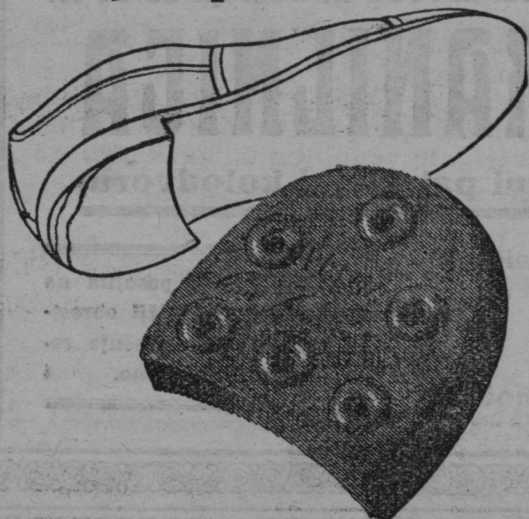
Vlagatelji ne plačajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

Odločite sami pri naslednjem popravku čevljev!

Ne usnjate pete

ampak samo PALMA pete!

Razlogi: Stedenje in zdravje
To je razum in napredek!

324

1000 dinarjev Vam plačam ako Vaše bradavice, kurje oči, trdo kožo ne odstranite v teku treh dni brez bolečin in brez noža. Zdravniška priporočila. Dr. Cyrakus B. Wien piše: Jaz sem z Ria zadovoljen pošljite mi nadaljnih 24 lončkov, hočem jih uporabljati pri mojih pacientih.

Cene z garancijskim pismom Din 9.-, 3 lončki Din 18.-, 6 lončkov Din 32.-

DR. NIC KEMENY, KOŠICE
RASCHAU

Postfach 12/56, Čechoslovakei 456

KUPIM KOSTI

ščetine, staro železo in vse deželne pridelke. Najceneje kupite: manufakturno, specerijsko blago, vsakovrstno železnino, pluge, »Alfe« itd. pri tvrdki

KAROL SIMA, POLJČANE.

Velika izbira kamgarna, poplana, svilo že od **20 Din** naprej se dobi

pri 108

I. TRPIN - u
Maribor, Glavni trg 17

Lepota - zdravje!

Oboje potrebuje prave nege, toda samo z zdravstveno zanesljivimi sredstvi, kot Fellerjeva Elsa-pomada za obraz ter zaščito kože (tudi proti solčnim pegam), nadalje Elsa-pomada za porast las. 2 lončka za vnaprej poslanih 40 dni. Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote, vsebujejo dobro delujoče sestavine (6 vrst: lilijino, rumenjakovo, glicerino, boraksovo, katanovo ter milo za britje). Od teh na poizkus 5 kom. po izbiri za vnaprej poslanih 52 Din, dostavi lekarnar Feller, Stubičica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska. Za pranje glave: Elsa-Shampoo 3 Din 30.

Vsakdo najde nekaj!

Koliko bi muke, časa in jeze prihranili, kadar bi znali, kako malo denarja je potrebno, da si nabavite dosti tega, kar Vam vsaki dan nešteto-krat donša koristi in veselje. Vsaki dan nastanejo

Novi čudežni izumi

vsakovrstnih predmetov za dnevno uporabo. Treba, da samo enkrat prelistate veliki ilustrovani sijajni cenik svetovne otpremne tvrdke

H. Suttner, Ljubljana

št. 992

Čudili se bode, koliko je stvari, katere potrebujete tudi Vi, pa jih še ne poznate. Povrh tega Vam nudi ta cenik velikansko izbiro oblačilnih, hišnih ter oaletnih predmetov, kakor tudi potrebščin za vsako priliko.

Cenik dobite brezplačno

ako še danes pošljete Vaš točni naslov na tvrdko H. Suttner.

LUNA EKSPORTNA HIŠA, MARIBOR
Aleksandrova cesta 19

Dobroznana, najboljša in najcenejša tvrdka za nakup galanterije, pletenine, kratkega blaga ter igrač na drobno in debelo. 172

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad 70.000.000 Din. — Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Posojilnica je kot kmetska zadruga prosta rentnega davka.